БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 222 (16.912). • 22 сентябрь 1977 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

ТАШАББУСКОР РАЙОН ДАЛАЛАРИДА

ОҚОЛТИН («Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири хабар қилади). Юбилей йилида она-Ватанга 71 минг тонна пахта етказиб бериш, ҳосилнинг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан «зангори кема»ларда йиғиб-териб олишга аҳд қилган район меҳнаткашлари теримни тобора кучайтирмоқдалар. 19 сентябрь куни совхозларнинг унумдор пахта далаларида 600 та машина пахта терди, ҳар бир машинанинг кунлик иш унуми ўртача 5,5 тоннани ташкил этди. 20 сентябрь куни машиналар сони яна 50 тага кўпайтирилиб, меҳнат унумдорлиги ундан олдинги кундагига нисбатан анча кўтарилди.

21 сентябрь куни пайкалларда 700 машина ишлади. Район бўйича йиллик планнинг 7 процентидан ошириб пахта тайёрланди. Ташаббускор район механизатор-пахтакорлари эртаиндин 10 процентли марранн эгаллаш учун курашмоқдалар.

ИСЛАНДИЯ БОШ МИНИСТРИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Исландия бош министри Гейр Хатлгримссон Совет ҳукуматининг таклифига биноан 20 сентябрь куни расмий визит билан Москвага келди.

Исландия ва СССРнинг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда Исландия ҳукуматининг бошлиғини СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев, СССР маданият министри П. Н. Демичев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Аэродромда фахрий қоровул саф тортиб турибди, Исландия ва СССР Давлат гимнлари ижро этилди.

А. Н. Косигин билан Г. Хатлгримссон совет жангчилари сафлари олдидан ўтдилар. Пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари исландиялик меҳмонни самимий табрикладилар.

Исландия бош министри билан А. Н. Косигин аэродромдан меҳмон учун ажратилган резиденцияга қараб йўл олдилар.

(ТАСС).

ПЕШҚАДАМЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1977 йил сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида пахта териш ва уни давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Тошкент областига** (область партия комитетининг секретари ўрток **М. М. Мусахонов**, область ижроия комитетининг раиси ўрток **П. Ю. Юсупов**, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **А. Р. Раҳмонов**, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўрток **Х. К. Қосимов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўрток **С. Д. Киселёв**, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **У. В. Муслимов**, область комсомол комитетининг секретари ўрток **В. А. Лозицкий**) берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 42,81 процент, ўн кун мобайнида 40,34 процент, шу жумладан машина терими планини 45,69 процент бажарди. Байроқ Фарғона областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ **Бухоро областида** (область партия комитетининг секретари ўрток **А. К. Каримов**, область ижроия комитетининг раиси ўрток **С. Р. Муродов**, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Р. Акрамов**, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўрток **Г. О. Захаров**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўрток **В. Е. Каншин**, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **Ю. И. Косовский**, область комсомол комитетининг секретари ўрток **А. А. Арсентьев**) қолдирилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 48,54 процент, ўн кун мобайнида 29,97 процент, шу жумладан машина терими планини 28,13 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ Тошкент областининг **Пискент районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **С. Сайдалиев**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **М. Халилов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўрток **А. О. Азнауров**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток **Р. Айметдинов**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **Т. Иброҳимов**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **А. Носиров**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 62,17 процент ва 10 кун мобайнида 58,21 процент, шу жумладан машина терими планини 66,34 процент бажарган. Байроқ Андижон областининг Ленин районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Тошкент областининг **Бўка районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **Т. Исломов**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **Р. Қодиров**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **К. Содиқов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток **А. Н. Парамонов**, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўрток **И. А. Абдиев**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **С. Шаропов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 58,92 процент, ўн кун комбайнида 57 процент, шу жумладан машина терими планини 65,74 процент бажарган. Байроқ Бухоро областининг Шофиркон районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Андижон областининг қўриқдаги **Комсомолобод районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **Т. Топволдиев**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **Я. Мўминов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **С. Мамажонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси бошқарувчиси ўрток **К. Исо**қов, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўрток **Г. Маҳмудов**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **Х. Акбаров**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 49,57 процент, ўн кун мобайнида 48,57 процент, шу жумладан машина терими планини 68,78 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё областининг Ульянов районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Қашқадарё областининг **Нишон районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **Ж. Хушназаров**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **Х. Каримов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **У. Раҳимов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси бошқарувчиси ўрток **Д. Турсунов**, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўрток **А. Мирзаев**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **С. Хўжақулов**) берилди. Бу район ингичка толали пахта тайёрлаш йиллик планини 38,63 процент, ўн кун мобайнида 32,12 процент, шу жумладан машина терими планини 36,84 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё областининг Косон районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Сирдарё область **Ворошилов районидаги «Социализм» совхозига** (совхоз директори ўрток **А. Мусаев**, партия ташкилотининг секретари ўрток **У. Ёқубов**, ишчилар комитетининг раиси ўрток **С. Алибоев**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **Х. Воисов**) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 69,39 процент, ўн кун мобайнида 66,96 процент, шу жумладан машина терими планини 82,75 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё областининг Чироқчи районидаги «Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» совхозидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Жиззах область **Арнасой районидаги қўриқ Конев номли совхозга** (совхоз директори ўрток **Б. Эсонбоев**, партия ташкилотининг секретари ўрток **Ж. Таппаев**, ишчилар комитетининг раиси ўрток **Т. Эшқулов**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **У. Эшқўзиев**) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 89,77 процент, ўн кун мобайнида 89,77 процент, шу жумладан машина терими планини 120,04 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё область Усмон Юсупов районидаги «Тошкент» совхозидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Қашқадарё область **Нишон районидаги «Оқолтин» совхозига** (совхоз директори ўрток **Р. Тоштемиров**, партия ташкилотининг секретари ўрток **К. Бозоров**, ишчилар комитетининг раиси ўрток **П. Давлатов**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **Т. Ойназаров**) берилди. Бу совхоз ингичка толали пахта тайёрлаш планини 35,38 процент, ўн кун мобайнида 32,72 процент, шу жумладан машина терими планини 55,09 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё область Ульянов районидаги «III Интернационал» совхозидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Тошкент область **Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозига** (колхоз правлениесининг раиси ўрток **Ю. Тўлаганов**, партия ташкилотининг секретари ўрток **М. Пўлатов**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **М. Йўлдошева**) берилди. Бу колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 100,79 процент, ўн кун мобайнида 99,9 процент, шу жумладан машина терими планини 106,48 процент бажарган. Байроқ Фарғона область Киров районидаги «Москва» колхозидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Бухоро область **Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозига** (колхоз правлениесининг раиси ўрток **Г. Каримов**, партия ташкилотининг секретари ўрток **М. Азимова**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **И. Исломов**) берилди. Бу колхоз ингичка толали пахта тайёрлаш планини 55,61 процент, ўн кун мобайнида 42,89 процент, шу жумладан машина терими планини 31,49 процент бажарган. Байроқ Сурхондарё область Термиз районидаги Калинин номли колхоздан олиб берилди.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ

ЧЎЛҚУВАРЛАР АҲДИ

НИШОН районида янги хўжаликлардан бири — Чўли Бегимқулов номли совхоздир. Адолатхон Носирова шу совхозда пахтачилик бригадасига бошчилик қилади. Бригада аъзолари Октябрнинг 60 йиллик байрамини гектаридан 60 центнердан дурдона етиштириш билан кутиб олишга азму қарор қилганлар.

Бригада кунига йиллик планнинг 15-16 проценти миқдорида пахта тайёрлаяпти.

Адолатхоннинг ўзи терим машинасини бошқаряпти. Соат сайин янги зафарларга эришяпти. У ҳар куни бункерлардан 15-16 тонна пахта тўкяпти. Механизатор-бригадирдан иборат олган бошқа механик-ҳайдовчилар ҳам кунлик нормасини 180-200 процентга етказиб адо этяпти.

КАСБИМИЗНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

ТЎЛАН Дадажоновнинг номи республикамизга машҳур. У узоқ йиллардан буён Дўстлик районидаги Ленин номли совхозда комплекс механизациялашган пахтачилик бригадасига бошчилик қилмоқда, терим мавсумида машинада 550-600 тоннадан пахта термоқда.

— Сўзнинг устидан чиқадиган, ваъдага вафо қилинадиган кунлар келди, — дейди жонкуяр механизатор, — далаларимизда юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирдик.

Мен машина терими бошланган дастлабки кунларда 7-8 тоннадан пахта терган эдим, эндиликда 22-25 тонналик марранн эгалладим.

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ПАРВОЗИ

ЮБИЛЕЙ йилида Олтиариқ районидаги «Комсомол» колхози далаларида пахтадан айниқса юқори ҳосил етиштирилди, теримчилар зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қиляпти. Хўжалик ҳар куни йиллик планнинг 2 проценти миқдорида пахта тайёрлаётган эди. Машиналар тўла ишга туширилиши билан суръат кескин кўтарилди, эндиликда 4,5-5 процент, айрим кунларда ундан ҳам кўпроқ пахта давлат тайёрлов пунктига жўнатиляпти.

Механизаторлар сафида Аҳмаджон Халилов олдинда боряпти. У ҳар куни машинада 10-12 тоннадан пахта теряпти.

Колхоз механизаторлари машиналарни группа усулида бошқаряпти, механизаторлар бир-бирларининг ишини назорат қилиб боряпти, ким қанча терганидан хабардор бўлиб турибди, мусобақада ғолиб чиқиш учун суръатни оширяпти.

ИККИ НОРМАДАН

МЕН терим машинаси рулини бошқарганимга кўп бўлди. Терим пайтида анчагина қийинчиликларни бошдан кечирганман, консерваторлик кайфиятидаги раҳбарларни ҳам кўрганман, — дейди Бағдод районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг механик-ҳайдовчиси Эргашали Жабборов, — эндиликда вазият бутунлай ўзгариб кетди, консерваторлик кайфиятлари деярли барҳам еди.

Мен бу йил мавсумда машинада 300 тонна пахта териб беришга аҳд қилганман.

Ҳа, Эргашали Жабборов бутун билими, бой тажрибасини ишга солиб, терим суръатига қанот бахш этяпти. У бир кунда икки кунлик график миқдорида пахта теряпти. Куни кеча хирмонга 10 тоннага яқин биринчи сорт пахта топширди.

КУНИГА 20 ТОННА

СУРХОНДАРЁ область Ленин йўли районидаги Будённий номли совхозининг механик-ҳайдовчиси Холмўмин Сафаров машина теримида жасорат кўрсатяпти.

— Пахта қийғос очилди, барглар тўкилиб бўлди, — дейди Холмўмин, — энди ҳамма гап ўзимизга боғлиқ бўлиб қолди. Фурсат ўтиб боряпти, унинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланмоғимиз керак. Мен шу кунгача 340 тонна пахта тердим. Илғор механик-ҳайдовчиларимиз учун 20-25 тонналик марранн эгаллаш вақти келди. Республикамиз бўйича ҳар бир машинада кунига камида 10-15 тонна пахта терилишини таъминлашимиз шарт. Меҳнат унумдорлигининг бундан паст бўлишига йўл қўйиб бўлмайди.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	4,46	48,54	5,55	29,96
Тошкент	5,60	42,81	6,40	45,69
Фарғона	3,20	41,65	3,92	26,80
Қашқадарё	3,27	40,01	3,20	28,48
Андижон	3,12	32,49	3,16	14,13
Наманган	3,36	31,85	3,68	20,51
Жиззах	5,36	30,39	6,92	37,19
Сурхондарё	2,69	29,88	3,62	27,59
Сирдарё	4,39	27,72	5,39	31,07
Самарқанд	3,63	26,66	4,21	16,21
Хоразм	3,07	25,95	2,72	13,27
ҚҚАССР	3,21	25,28	2,85	16,38
Республика бўйича:	3,70	34,20	4,32	25,70
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	0,54	24,13	—	—
Наманган	1,35	23,70	—	—
Қашқадарё	2,70	21,15	—	—
Сурхондарё	1,44	19,35	—	—
Республика бўйича:	1,70	20,33	—	—

ЮКСАК ИШ СИФАТИГА ЮҚОРИ ҲАҚ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги Сирдарё области хўжаликларининг пахта йиғим-теримида юксак иш сифатига эришган механик-ҳайдовчиларни моддий рағбатлантириш соҳасидаги тажрибасини маъқуллади. Областнинг колхоз ва совхозлари пахта йиғим-терими авж олиб кетган даврда асосий ҳақ ва устама мукофотдан ташқари йиғим-теримнинг сифати учун қўшимча ҳақ тўлашни жорий қилишди. Бундай ҳақ терим машиналари ҳар гектар ерда бир центнердан кўп миқдорда пахтани тўкишга йўл қўймаган тақдирда тўланади.

Бундай ҳақ хўжаликлар машина теримида юқори сифатли ҳосил олганлиги учун бериладиган қўшимча ҳақдан берилади.

Машина териминининг сифатли бўлишини назорат қилиш учун ҳар бир бўлим ва участкада катта агрономнинг ихтиёрига иккитадан лаборант бериб қўйилади. Улар ҳар бир механик-ҳайдовчининг иш сифатини кун сайин назорат қилиб туришлари керак. Уларнинг иши пахтаси машинада терилаётган бригада бошлиғининг иштирокида баҳоланади. Юқори сифатли натижага эришган механик-ҳайдовчига қўшимча ҳақ олиш учун махсус талон берилади.

Сифатли пахта терганлик учун Сирдарё области хўжаликларида жорий этилган бундай рағбатлантириш системаси механик-ҳайдовчиларнинг терилган пахта сифати учун моддий манфаатдорлигини ва масъулиятини анча оширади, пахтанинг ерга тўкилиб нобуд бўлишини қисқартиради, механизаторларни машиналарни усталик билан бошқаришга даъват этади, механизмлар билан пахта териш қоидаларига риоя қилиш имконини беради. Ҳосилни сифатли териш хўжаликларда тўкилган пахтани териб олишга кетадиган маблағни тежаб қолишга имкон беради, йиғим-терим ишларига шаҳарликларни, студентларни ва ўқувчиларни жалб қилишга эҳтиёж қолдирмайди.

Сифатли пахта терганлик учун қўшимча ҳақ тўлаш қуйидаги миқдорларда тавсия этилади: пахтанинг ифлосланиши 12 процентдан ошмаган, йиғим-терим вақтида ерга тўкилган пахта гектарига бир центнердан ошмаган тақдирда машинада терилган ҳар бир тонна пахта учун уч сўмдан тўланади. Сортини яхшилаганлиги учун олинган маблағдан, шунингдек механизациялашган йиғим-теримда бевосита қатнашган ходимлар ҳам рағбатлантирилади.

АДИБЛАРНИНГ САМАРҚАНДДАГИ УЧРАШУВИ

САМАРҚАНД, 21 сентябрь. (ЎзТАГ мухбири С. Фенютин). Бу ерда ёзувчиларнинг «Янги инсонни тарбиялашда ҳозирги замон кўп миллатли совет адабиётининг роли»га бағишланган республикалараро конференцияси ўз ишини давом эттирмоқда. Докладлар юзасидан музокаралар бошланди. Бу музокараларда П. Проскурин (Москва), Р. Братунь (Украина), И. Юсупов (Ўзбекистон), З. Серикқалиев (Қозоғистон), В. Борщуков (Москва), Л. Қаюмов (Ўзбекистон), М. Пархоменко (Москва), М. Слуцкис (Литва), Ҳ. Ғулом (Ўзбекистон), А. Борщаговский (Москва), А. Бел (Латвия), М. Глинка (Ленинград), С. Жигитов (Қирғизистон), К. Қурбонсахатов (Туркманистон), П. Қодиров (Ўзбекистон), А. Жафарзода (Озарбайжон), В. Санги (Москва), М. Шукуров (Тожикистон), А. Абубакар (РСФСР), Жусойти (РСФСР) қатнашдилар.

Конференция иштирокчилари кўп миллатли совет адабиёти ўзининг маънавий ва гражданлик мақсадларининг бирлиги билан кучли эканлигини таъкидлаб ўтдилар.

Социалистик реализм адабиёти бунёдкор инсонни ўзининг қаҳрамони қилиб танлаб олди. Яратилган кўпгина асарларда шу инсоннинг шаклланиш ва камол топиш жараёни кўрсатиб берилган. Адабиёт инсонни тарбиялашда актив қатнашмоқда.

СССР халқлари адабиётларининг бирлиги адабиётнинг ривожланиш жараёнида қарор топди ва мустаҳкамланди, бу бирлик совет ёзувчилари ўз асарларини қайси тилда яратмасинлар, улар олдида турган асосий вазифаларнинг муштараклиги билан белгиланди.

СССР халқлари адабиётларининг бирлиги — ривожланган социализм маданияти эришган жуда катта ютуқдир. Конференцияда сўзга чиққан кўпгина нотиқларнинг нутқлари ана шу фикр билан суғорилган эди.

Совет адабиёти турли миллат ёзувчилари авлодларининг меҳнати, ақл-заковати ва истеъдоди билан олтмиш йил мобайнида чинакам улкан адабиётга айланди. Ўрта Осиё республикаларининг адабиёти ҳам катта муваффақиятларга эришди.

Адабиётни ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшган ёзувчиларнинг номлари конференция минбарида тилга олиб ўтилди. Ҳозирги кунимиздаги улуғвор ишлар суст акс эттирилаётган, социалистик бугунги кунимиз ва коммунистик эртамиз кишиси бўлган янги киши образи етарли даражада ёритилмаётган асарлар танқид қилинди.

Қардош республикаларнинг адиблари Алишер Навоий номли Самарқанд Давлат университетининг ўқитувчилари ва студентлари билан учрашдилар.

Конференция ўз ишини давом эттирмоқда.

ТЕЛЕВИЗИОН ПРОГРАММА ЙЎЛДОШИ «ЭКРАН» УЧИРИЛДИ

Ер сунъий йўлдошларидан фойдаланиб, телевизион программалар кўрсатиш системаларини янада ривож топтириш программасига мувофиқ 1977 йилнинг 20 сентябрида Совет Иттифоқида телевизион программа кўрсатиш «Экран» йўлдоши учирилди. Ундаги рейтрансляция аппаратлари Сибирь ва Узоқ Шимолнинг аҳоли пунктларида жойлашган коллектив равишда фойдаланилувчи қабул қилувчи қурилмалар тармоғига Марказий телевидениенинг рангли ва оқ-қора программаларини дециметрлик тўлқин диапазонида кўрсатилишини таъминлайди.

«Экран» йўлдоши бошланғич параметрлари қуйидагича бўлган стационар доиравий орбитага яқин чиқарилди:

— Ер юзидан масофаси — 35.560 километр;

— Ер атрофидан айланиш даври — 23 соат 45 минут;

— орбитасининг оғиши 0,4 градус.

«Экран» йўлдошига ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Команда ўлчов комплекси йўлдошни бошқариб бормоқда.

«Экран» йўлдошининг «Стационар-Т» деган халқаро рўйхат индекси бор.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗ ОБ-ҲАВОСИ

Тропик зонада атмосфера жараёнларининг энергетикаси проблемасига бағишланган метеорологларнинг халқаро конференцияси 21 сентябрда, Тошкентда ўз ишини тугатди. Бунда совет олимлари билан бир қаторда Австралия, Бельгия, Буюк Британия, ГДР, Канада, Мексика, АҚШ, Франция ва ГФР тадқиқотчилари ҳам иштирок этдилар.

СОВЕТ—ИСЛАНДИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

21 сентябрь куни Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Совет Иттифоқига расмий визит билан келган Исландия бош министри Г. Хатлгримссон ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокаралар чоғида сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий соҳаларда Совет—Исландия икки томонлама муносабатлари масалалари хусусида фикрлашиб олинди. Иккала томон ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатлари ва тинчликни мустаҳкамлаш йўлида бундай муносабатларни янада мустаҳкамлаш иштиёқида эканликларини мамнуният билан қайд этдилар.

Ҳозирги халқаро вазиятнинг актуал проблемалари муҳокама қилинаётганда иккала томон кескинликни юмшатиш жараёнини янада чуқурлаштиришга, Европа қитъасида хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш жараёнини янада чуқурлаштиришга бутун чоралар билан кўмак бериш ниятида эканликларини исбот қилдилар. Шу муносабат билан Умумевропа кенгашининг якунловчи ҳужжатидаги принциплар ва аҳдлашувлар тўла ҳажмда амалга оширилиши, Белграддаги учрашув муваффақиятли ўтказилиши зарур эканлиги таъкидлаб ўтилди. Музокараларда қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш масалаларига, бу соҳада конкрет натижаларга эришиш зарур эканлигига алоҳида эътибор берилди.

(ТАСС).

СОЦИАЛИСТИК ЭКОНОМИКАНИНГ ИЛМИЙ ЗАМИНИ

21 сентябрь куни Тошкентда «Ривожланган социализм экономикасининг методологик ва регионал проблемалари ҳамда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш» мавзуига бағишланган илмий-назарий конференция очилди. Конференцияни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси республика Госплани ҳамда Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги билан биргаликда ўтказмоқда.

Конференцияда Ўзбекистондаги илмий ва план муассасаларининг, шунингдек СССР Фанлар академияси экономика институтлари иттифоқдош республикалар Фанлар академиялари ва Госпланлари ҳузуридаги иқтисодий тадқиқотлар институтлари, олий ўқув юртлари экономика факультетлари ва кафедраларининг вакиллари бўлган олим ва мутахассислар, Москва ва Ленинграддан, Россия Федерациясининг бошқа шаҳарларидан, Украина ва Белоруссия, Арманистон, Озарбайжон, Қозоғистон, Литва, Ўрта Осиё республикаларидан келган таниқли олимлар қатнашмоқдалар. Конференцияда иқтисодий тадқиқотлар методологиясига, ижтимоий ишлаб чиқаришни территориал ташкил этиш ва унинг самарадорлигини ошириш, халқ хўжалигини бошқариш проблемаларига оид масалалар муҳокама қилинмоқда.

Конференцияда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов Ўзбекистонда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг регионал проблемалари тўғрисида доклад қилди.

(ЎзТАГ).

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ МОРАРЖИ ДЕСАИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзаро келишувга мувофиқ совет раҳбарларининг таклифига биноан Ҳиндистон бош министри Мораржи Десаи шу йил октябрь ойининг иккинчи ярмида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

ДЎСТЛИК МЕРИДИАНЛАРИДА

ЛИТВА ЯГОНА ОИЛАДА

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

И. МАНЮШИС,
Литва ССР Министрлар Советининг Раиси

Совет Литваси Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олмоқда. У Ленин ғояларидан нурафшон бўлган йўлдан катта ва дадил қадамлар билан бориб, экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда беқиёс катта ютуқларга эришди. Бу ютуқлар совет халқлари бузилмас дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигининг натижасидир. Литванинг мамлакатимиздаги барча иттифоқчи республикалар билан кенг иқтисодий ва маданий алоқалари тобора кенгайиб бормоқда, унинг самарасидан республиканинг барча аҳолиси баҳраманд бўлмоқда.

Ана шу дўстлик маршрутларининг кўпи Россия федерациясига олиб бормоқда. Бугунги кунда Литвага келтирилаётган маҳсулотларнинг ярми РСФСР ҳиссасига тўғри келади. Бизнинг республикамиз Россиядан қора ва рангли металлар, ёғоч, юк ва енгил автомашиналар, синтетик материаллар олмоқда.

Литва ССРнинг Украина билан алоқаси тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Бизга Дашовск конидан узлуксиз газ келиб турибди. Донбасс четга чиқарилаётган кўмирнинг қарийб ярмини бизга юбормоқда. Украинанинг йирик корхоналари химия маҳсулотлари, автоматика, халқ истеъмоли товарлари юбормоқда.

Ён қўшнимиз Белоруссия билан социалистик мусобақа азалдан давом этади. Қардош Белоруссия бизга тракторлар, қурилиш материаллари, электротехника асбоблари ва бошқа буюмлар юбормоқда. Литва кўп миллатли мамлакатимизнинг бошқа республикаларидан ҳам жуда кўп миқдорда зарур маҳсулотлар олмоқда.

Литва олимларининг Совет Иттифоқидаги барча илмий институтлар олимлари ва конструкторлик ташкилотлари билан алоқалари кун сайин кенгаймоқда. Бунинг натижаси ўлароқ, янги корхоналар биргаликда лойиҳалаштирилмоқда, фан-техника тараққиётининг актуал масалалари ҳал қилинмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида Литва харитасида 220 дан ортиқ саноат корхоналари пайдо бўлди. Энг янги техника билан қуролланган бу корхоналарни барпо этишда, юқори малакали кадрлар тайёрлашда мамлакатимизнинг 100 дан ортиқ саноат ва илмий марказлари қатнашди.

Литваликлар Алитус ва Уген саноат комплексларини, барпо этилаётган Ионавск азот ўғитлари заводини, мамлакатимизда энг йирик бўлиб қоладиган Игналин атом электр станциясини ҳақли равишда дўстлик қурилишлари деб атамоқдалар. Литва энергетиклари эса, ўз навбатида энергетикада янги истиқбол очаётган магнит-гидродинамика генераторларини барпо этишда қардош республика олимларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Мажейск нефтни қайта ишлаш заводи қурилишида қатнашаётган корхоналарнинг рўйхати СССР иқтисодий географиясининг ўзига хос китобига айланди. Литванинг тўнғич нефть-химия саноатини барпо этишда барча иттифоқчи республикаларнинг 600та корхонаси яқиндан ёрдам бермоқда. Бу завод мамлакатнинг Шимоли-ғарбий қисмини юқори сифатли бензин, дизель ёқилғиси, суюқ газ билан таъминлайди. Бу завод Поволжье нефти асосида ишлайди.

Ҳар бир қардош республиканинг иқтисодий қуввати мамлакатнинг ягона халқ хўжалиги комплекси доирасида узлуксиз тараққий этиб бормоқда.

Бугунги кунда Литва ССР бир ҳафта ичида, буржуа тузумида бир йил давомида қанча маҳсулот чиқарган бўлса, худди шунча маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Республика қишлоқ хўжалиги юксак даражада механизациялаштирилганлиги туфайли қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олинмоқда. Чорва маҳсулдорлиги узлуксиз кўпайиб бормоқда.

Литва ССР қардош республикаларга турли саноат асбоб-ускуналари, шу жумладан, энг унумли станок ва приборлар, электрпайванд агрегатлари, ҳисоблаш машиналари, электр двигателлари, велосипедлар, сунъий тола, минерал ўғит, ферментлар, қурилиш материаллари, газлама, озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб бермоқда.

Литва корхоналарининг маркаси қўйилган буюмлар умумиттифоқ ташқи савдо ташкилотлари орқали 85 хорижий мамлакатга экспорт қилинмоқда. Юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашда қардош республикаларнинг мутахассислари Литва меҳнаткашларига катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Масалан, РСФСР ва Украина конструкторларининг бевосита ёрдамида деталларни жуда аниқлик билан ишлайдиган агрегатлар, программали бошқариладиган автоматлар барпо этилди ва улар кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Мамлакатнинг бир неча илмий-тадқиқот институтлари электродвигателларни такомиллаштиришда актив қатнашмоқдалар.

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда Литва халқи совет халқларининг ягона оиласида порлоқ келажак томон дадил қадамлар билан бормоқда Унинг бу дадил одимларига шаҳар ва қишлоқларимиз меҳнаткашлари томонидан қизғин кутиб олинган ва атрофлича муҳокама қилинаётган СССР янги Конституциясининг лойиҳаси алоҳида куч ва завқ-шавқ бағишламоқда

Клайпедодаги «Балтия» кемасозлик заводи ўзи ишлаб чиқараётган балиқ овлаш кемаларини мамлакатимизнинг кўпчилик районларига юбормоқда. Суратда: кемасозлик заводининг причалида.

ТАСС фотохроникаси.

БУНЁДКОРЛАР

Совет Литвасининг биографияси бир авлод умрига тенгдир. Лекин бу муддат ичида у гуллаб-яшнаётган Совет республикасига айланди.

Литва қардош халқлар ёрдамида саводсизлик ва ишсизликка абадий хотима берди, қудратли индустрияни барпо этди, қишлоқни социалистик негизда қайта қурди. Бугунги Литва — бу ёппасига саводхон, малакали ишчи ва инженерлар, юксак ҳосил усталари республикасидир. Унинг экономикаси мамлакат ягона халқ хўжалиги комплексининг ажралмас қисмига айланди.

Бугунги кунда Вильнюснинг микрорайонлари бўлмиш Жирмунай ва Лаздинайнинг номи республикадан ташқари бутун мамлакатга ҳам машҳурдир. Ўзининг коммунал қулайликлари жиҳатидан шаҳардан қолишмайдиган колхоз посёлкалари тобора чирой очмоқда. Вильнюс атрофидаги қуюқ ўрмонзорлар ичида студентлар ва академиклар шаҳарчаси қад кўтармоқда. Зотан, бугунги Литва жонли катаклар, юлдузлар, микродунёнинг сирларини очаётган олимлар республикасидир. Яқинда Вильнюс университети ўзининг тўрт юз йиллик юбилейини нишонлайди. Совет ҳокимияти йилларида республикада олий мактаб халқ оммасининг билим манбаига айланди.

Шоир Эдуардас Межелайтис «Инсон» деб аталган тўпламида худди шуларни назарда тутиб, бунёдкор совет кишисини куйлади. Коммунизм қураётган озод ва бахтли халқим ҳаёти ана шундай.

Ионас КУБИЛЮС,
В. Капсукас номли Вильнюс давлат университетининг ректори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ЎЗБЕКИСТОН КИНОСИ КУНЛАРИ

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланиб Литвада ўтказилаётган қардош республикалар кинофестивали эстафетасини «Ўзбекфильм» студияси қабул қилди. 15 дан кўпроқ бадиий ва ҳужжатли кинолента, шу жумладан тўртта премьера республика киносанъати эришган ютуқлар билан таништиради.

Хоразмда Совет ҳокимияти учун олиб борилган кураш ҳақида ҳикоя қилувчи «Олис ва яқин йиллар» фильми ва X Москва халқаро фестивалида махсус соврин билан мукофотланган «Аччиқ данак» фильми томошабинларда зўр қизиқиш туғдирди.

Фестиваль кунларида ўзбекистонлик меҳмонлар томошабинлар ва Литва кинематографияси ходимлари билан учрашадилар.

(Эльта—ЎзТАГ).

ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

1944 йил 13 июлни литваликлар Совет республикасининг қайта туғилган куни деб ҳисоблайдилар. Худди ўша куни генерал И. Д. Черняховский қўмондонлигидаги 3-Белоруссия фронтининг қўшинлари Вильнюсдаги немис гарнизонини қуршаб олиб, фашистларни тор-мор келтирдилар. Гедиманас минорасида Қизил байроқ ҳилпираб, озодлик тонги отганлигини маълум қилди. Бу кунга етиб келиш учун Литва халқи озмунча қон тўкмади. Ўн битта партизан отряди, республика пойтахтида яширин иш олиб борган ватанпарварлар Қизил Армия қисмларига душманнинг орқа томонига ўтиб олиб, унга қақшатқич зарба беришда ёрдамлашдилар.

Ўша кунга ўттиз уч йилдан ҳам ошиб кетди. Аммо гитлерчиларнинг ҳунрезликлари ҳеч кимнинг ёдидан кўтарилгани йўқ. Бизга урушнинг биринчи кунлари душманга қалқон бўлган истеҳкомлари, гитлерчиларнинг қилган ёвузликларини кўрсатувчи далилларни айтиб беришди. Ажал фабрикаси — концентрацион лагерни кўздан кечирганимизда, унинг тутқунларининг изтиробга тўла даҳшатли ҳикояларини тинглаганимизда этларимиз жунжиккиб кетди, муштларимиз қисилди. Ҳа, фашистлар кўз кўриб, қулоқ эшитмаган ваҳшийликлар қилишди.

Шаҳарни забт этгандан кейинги кунларни эслаш нақадар даҳшатли. Фашист қўмондонлиги олий маълумотли кишиларни, техника мутахассисларини — хуллас, хат-саводли кишиларнинг ҳаммасини рўйхатдан ўтказиб, бир кечанинг ўзида ёппасига қириб ташлашдики, бу фожиани литваликлар сира унутишмайди!

Шумқадам душмандан вайрона шаҳар қолди. Саноат корхоналари, уй-жойлар, кўприклар, электр станциялари портлатиб юборилди. Кичик шаҳар аҳолиси тенг баравар камайиб, 70 минг киши қурбон бўлди. 17 минг киши Германияга олиб кетилди.

Ғалаба ана шундай қурбонлар эвазига қозонилган эди. Республикани тиклашда литваликлар якка-ёлғиз эмасдилар. Барча қардош республикалар қатори Ўзбекистон ҳам халқ хўжалигини тиклаш ишларига сидқидилдан кўмаклашди. 1944 йилнинг охирларидаёқ салкам 40 та саноат корхонаси ишга туширилган эди.

Тинч қурилиш йилларида шаҳарнинг қиёфаси тубдан ўзгариб кетди. Гўзал Нерис дарёси узра янги-янги кўприклар қурилиб, унинг соҳилларида замонавий уй-жой бинолари, корхоналар қад кўтарди. Бугунги Вильнюс Литва ССРнинг сиёсий, саноат, маданий маркази ҳисобланади. Шаҳарнинг завод ва фабрикаларида республикада ишлаб чиқарилаётган жами саноат маҳсулотининг бешдан бир қисми тайёрланмоқда. Республика Фанлар академиясининг ўнлаб илмий-тадқиқот институтларида илм-фаннинг хилма-хил соҳалари бўйича самарали иш олиб борилмоқда.

Шаҳарликлар ўз юксалишларини узоқ ўтмиш билан эмас, балки, Ватанимизнинг кўп миллатли халқлари эришган сўнмас Ғалаба қозонилган йил билан таққослашни яхши кўришади. Шаҳардаги юздан ортиқ саноат корхонаси ишлаб чиқараётган маҳсулот ҳажми кейинги ўттиз икки йил мобайнида 133 баравар кўпайди. Уй-жой фонди салкам бир миллион квадрат метрдан 4 миллион квадрат метрга етди.

Пойтахтда республика архитектура ёдгорликларининг учдан бир қисми жойлашган. Вильнюснинг эски шаҳар қисми Европадаги энг катта шаҳарлардан ҳисобланади. Бу ерда катта тарихий-меъморчилик аҳамиятига эга бўлган 160 бино бор.

Вильнюс қиёфаси чиройда Европанинг соҳибжамол шаҳарлари билан бемалол беллашади. Шаҳарнинг Лаздинай деган янги районини меъморчиликнинг гултожи асари деса бўлади. Бу район меъморлари ва қурувчилари Ленин мукофоти лауреати деган юксак унвонга сазовор бўлганлигининг боиси ҳам шунда.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

СССР ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

ОДИЛ СУДЛОВ АСОСИ

СССР янги Конституцияси лойиҳасининг 150-моддасида бундай дейилади: «СССРда одил судловни фақат суд амалга оширади». Демак, бизнинг социалистик давлатимизда биророта шахс суднинг ҳукми ёки қарорисиз айбдор деб топилиб, унга нисбатан жиноий жазо берилиши мумкин эмас. Чунки, жиноий жазо фақат жиноят содир қилган шахсга нисбатан, агар унинг жиноий ҳаракатлари етарли ва ишончли далиллар билан исботланган тақдирдагина фақат суд томонидан белгиланади.

Интизомий, маъмурий, партиявий ва бошқа жазоларга қараганда жиноий жазо оғирлиги, у ёмон оқибатларга олиб келиши туфайли жиноят содир қилган шахсларнинг ҳатто озодликдан маҳрум этилиши, бундай жазони тайинлаш махсус орган — коллегиал тартибда, очиқ суд мажлисида иш кўрувчи, халқ томонидан сайланадиган, давлат органлари — судларгагина топширилган.

Шунинг учун ҳам амалдаги Конституциядан фарқли ўлароқ, янги Конституция лойиҳасининг 159-моддасида: «Суднинг ҳукми бўлмаса ва жиноят қонунга мувофиқ келмаса ҳеч ким жиноят қилишда айбдор деб топилиши ва жиноий жавобгарликка тортилиши мумкин эмас» деб кўрсатиб қўйилган.

КПСС Программасида таъкидланганидек, СССРда одил судлов қонунга батамом мувофиқ равишда амалга оширилмоқда. У чинакам демократик асосларга қурилган: судьялар ва халқ маслаҳатчиларининг сайлаб қўйилиши ва ҳисоб бериб туриши, уларни муддатидан олдин чақириб олиш ҳуқуқи, суд ишларининг ошкора олиб борилиши, судларда жамоат айбловчилари ва ҳимоячиларининг иштирок этишига асосланади. Бунда суд, тергов ва суриштириш органлари қонунчиликка ва барча процессуал нормаларга қаттиқ риоя қиладилар. Одил судловнинг демократик асослари ривожланиб ва такомиллашиб боради. КПСС Программасининг бу кўрсатмалари суд органлари учун кундалик иш юритиш қўлланмасига айланди. Шунингдек, бу муҳим қоидалар янада ривожлантирилиб, янги Конституция лойиҳасида ўз ифодасини топди.

Одил судловни амалга ошириш деганимизда суд органлари томонидан фақат жиноят ҳақидаги ишларнигина кўриб чиқишни эмас, шунингдек бир қатор гражданлик ишларини ҳам кўриб ҳал қилишни тушунамиз.

Судлар жиноят ва гражданлик ишларини кўриб ҳал қилишда, айбдор деб топилган шахсга қандай жазо тайинлаш борасида ёки гражданлик ишларини кўришда, низоларни ҳал қилишда биророта давлат органларига, ҳатто ўзларининг юқори суд органларига ҳам итоат этмайдилар. Улар фақат иш материалларига асосланиб, қонунгагина бўйсунадилар, яъни фақат қонун асосида ҳукм ва қарорлар чиқарадилар.

Шунинг учун ҳам Конституция лойиҳасининг 154-моддасида: «Судьялар ва халқ маслаҳатчилари мустақилдирлар ва фақат қонунга бўйсунадилар» деб кўрсатилган.

Судьялар фақат қонунга бўйсунган, ўз ички ишончлари ва ҳуқуқий онгларига суянган ҳолда иш кўриб, тегишли қарор ёки ҳукмлар чиқарадилар. Ҳеч қайси судья ўз ички ишончига хилоф равишда иш тута олмайди. Судьялар томонидан жиноят ёки гражданлик ишлари ҳал қилинаётганда улар ишга четдан биророта мансабдор шахснинг аралашиши ёки топшириқ бериши ана шу ички ишончнинг тўғри шаклланишига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Шунингдек, терговчи, суриштирувчи шахс ва прокурордан иш ҳолатларини тўлиқ, ҳар томонлама ва объектив текширишни талаб қилади.

Лекин, судьяларнинг мустақиллигини давлатдан, партия сиёсатидан улар бутунлай озоддирлар, деб тушуниш нотўғридир. Давлатга нисбатан мустақил, унга бутунлай бўйсунмайдиган суд ва судьялар бўлмаган, йўқ ва бўлиши мумкин ҳам эмас, чунки бундай бўлиши судлар фаолиятининг моҳиятига зиддир. Судьяларнинг қонунга бўйсуниши деганимизда, ана шу қонунда ифодаланган халқ, социалистик давлат ва Коммунистик партия иродасига бўйсунишни англамоқ лозим. Шунинг учун ҳам судьялар конкрет ишларни кўриб ҳал қилаётганларида ташқаридан, четдан бўладиган ҳар қандай аралашувлардан мустақилдирлар. Бу ҳақда «ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг жиноят-судлов ишларини юргизиш Асослари»нинг 10-моддасида шундай дейилади: «...судьялар ва халқ маслаҳатчилари жиноят ишларини қонун асосида, социалистик ҳуқуқий онгга мувофиқ, судьяларга чет кишиларнинг таъсирини истисно қилувчи шароитда ҳал этадилар».

Одил судловни амалга оширишга бевосита аралашмай туриб, партия органлари ва меҳнаткашлар депутатлари Советлари ўз компетенциялари доирасида қуйидагиларни амалга оширадилар:

биринчидан, судлар фаолиятининг сиёсий йўналишини аниқлаб бериш мақсадида уларга нисбатан сиёсий раҳбарликни амалга ошириш; суд ходимларини ғоявий жиҳатдан тарбиялаш, сиёсий етук, синалган кадрларни суд ишларига тавсия қилиш;

иккинчидан, судларни сайлашни ташкил қилиш, судларнинг жиноятларнинг олдини олиш соҳасидаги, уларнинг социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш борасидаги ишларида, бошқа давлат органлари билан бўладиган муносабатларида ёрдам бериш.

В. И. Ленин, Социалистик давлатнинг сиёсий ва ижтимоий ҳаётида Коммунистик партиянинг раҳбарлик ролини қатъий ёқлаб ва таъкидлаб ўтган эди.

Судьяларнинг мустақиллиги ва уларнинг фақат қонунга бўйсунишлари бир қатор сиёсий, ҳуқуқий ва иқтисодий гарантиялар билан таъминлангандир. Бу гарантиялар, суд органларига нисбатан алоҳида тартибда олиб бориладиган партия раҳбарлиги, судьяларнинг сайлаб қўйилиши, судья ва халқ маслаҳатчиларини жавобгарликка тортишнинг алоҳида тартиби жорий этилганлиги, судьяларнинг иш материалларига баҳо беришда прокурор ва суд процессининг бошқа иштирокчиларининг фикрига боғлиқ бўлмаганлиги, суд коллегияси аъзоларининг ҳар бири мустақил ўз фикрларига эга бўлишлари, ҳукмни фақат суд маслаҳатхонасида ёзиш шартлиги, суд маслаҳатхонасида суд аъзоларидан бошқа шахслар иштирок этишларининг ман этилиши ҳамда судьялар маслаҳатлашишининг сир тутилишидан иборатдир.

Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги шароитда суд ишлари ҳал қилинаётганда биророта хатога, озгина бўлса ҳам қонунчиликни бузишга йўл қўймаслигимиз лозим. Чунки ҳар бир иш орқасида кишилар, уларнинг ор-номуси, қадр-қиммати, эрки, обрўйи, оилавий хотиржамлиги, айрим ҳолларда эса уларнинг эркинлиги туради. Мамлакатимизда давлат манфаати шахс манфаати билан чамбарчас боғлиқ бўлганлиги сабабли, гражданларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларининг қўриқланиши давлат манфаатига мос келади.

Объективлик, беғаразлик ва одиллик суд фаолиятининг асосий хусусиятидир.

В. И. Ленин суднинг асосий вазифаси гражданларни тарбиялашдан иборатдир, деб қайта-қайта таъкидлаган эди. Қонун асосида олиб борилган суд процесси, суд томонидан ишнинг тўғри ҳал қилиниши жуда муҳим тарбиявий аҳамиятга эга.

Қонунда кўрсатилганидек, судлар жиноят-судлов ишларини юритиш ҳақидаги қонунга тўла риоя қилиш билан, иш бўйича объектив, адолатли, асосли ва қонуний ҳукм чиқариш билан гражданларни Ватанга ва коммунизм ишига садоқат руҳида, совет қонунларини аниқ ва оғишмай бажариш, социалистик мулкни қўриқлаш, меҳнат интизомига риоя қилиш, ўзининг давлат ва жамоат олдидаги бурчига ҳалол муносабатда бўлиш, гражданларнинг ҳуқуқи, ор-номус ва қадр-қимматларини ҳурмат қилиш руҳида тарбиялайдилар.

А. ҚОСИМОВ,
юридик фанлар кандидати.

«Давлат меҳнаткашларнинг ижодий активлигига, социалистик мусобақага, фан-техника тараққиётининг муваффақиятларига таяниб, меҳнат унумдорлигини ўстиришни, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва иш сифатини оширишни, халқ хўжалигининг узлуксиз ва мутаносиб ривожланиб боришини таъминлайди», — дейилади СССР Конституцияси лойиҳасида. Чиндан ҳам давлатимиз ҳар бир корхона қувватини ошириш йўлида ишчи коллективларга катта ғамхўрлик кўрсатмоқда. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи СССР янги Конституциясидан руҳланган ҳолда меҳнат қилмоқда. Бирлашманинг Тошкент корхонасида мингга яқин турли хил маҳсулот тайёрланмоқда. Унинг 46 проценти давлат Сифат белгиси олган. Маҳсулотлар жаҳоннинг 30 мамлакатига жўнатилаётир. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси В. Семёнова.

Р. Шагаев фотоси, (ЎзТАГ).

САЛОМАТЛИК — ТУМАН БОЙЛИК

Халқимиз саломатликни — туман бойлик дейди. Партия ва ҳукуматимиз инсон саломатлиги ҳақида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқда. Бу Конституция лойиҳасида ҳам ўз ифодасини топган.

Лойиҳанинг 24-моддасида «СССРда соғлиқни сақлаш, социал таъминот, маиший хизмат кўрсатиш, умумий овқатланиш ва коммунал хўжалик давлат системалари ишлаб турибди ва ривожланмоқда» деган сўзлар битилган.

Мен халқ медицинасини ривожлантириш учун мамлакатимизда амалга оширилаётган жуда катта ишларни инобатга олиб, янги Конституциянинг 24-моддасининг бошланишида: «СССРда соғлиқни сақлаш масаласига биринчи даражали эътибор бериб келинмоқда ва тўхтовсиз тараққий эттирилмоқда» деган сўзлар қўшиб ёзилишини истардим.

Абдулла ҲАКИМОВ,
Бухородаги 2-область касалхонасининг бош врачи СССР соғлиқни сақлаш аълочиси.

МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР СЛЁТИ

Тошкент шаҳридаги корхоналар, муассасалар ва ўқув юртларининг партия ва жамоат ташкилотлари ажратган активлардан қарийб тўққиз минг киши шу кунларда 1978 йил учун газета ва журналларга обуна қабул қилишга тайёргарлик кўрмоқда. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланиб жамоат матбуот тарқатувчиларининг 20 сентябрь куни бўлиб ўтган шаҳар слётида ана шу муҳим кампаниянинг вазифалари тўғрисида гаплашиб олинди.

Слёт қатнашчилари ҳозирги вақтда шаҳарда деярли ҳар бир оила бир нечта газета ва журнал ўқиётганлиги ҳақида фахрланиб гапирдилар. Шу фактнинг ўзи Совет ҳокимияти йилларида шаҳар меҳнаткашларининг маданий ҳаётида ғоят катта ўзгаришлар рўй берганлигини кўрсатувчи яққол далиллардан биридир.

Слёт қатнашчилари орттирган тажрибаларини ўртоқлашдилар, ўз иш планларини белгилаб олдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ЁНҒИННИ ЎЧИРИШДА ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёнғинни ўчириш вақтида кишиларни ва социалистик мулкни қутқазиб қолишда дадиллик, жасорат ва мардлик кўрсатганлиги учун қуйидагилар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Ёнғинни ўчиришда жасорат кўрсатганлик учун» медали билан мукофотлансин:

Иутин Вячеслав Николаевич — Фарғона область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бўлими 3-ҳарбийлаштирилган ёнғиндан сақлаш отряди бошлиғининг ўринбосари.

Корнев Василий Федорович — Фарғона шаҳар ёнғиндан сақлаш профессионал отрядининг бошлиғи.

Лисиков Виктор Николаевич — Фарғона область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бўлими ўт ўчириш ҳарбийлаштирилган 1-қисми 3-отряди командири.

Мелибоев Диловархўжа — Фарғона шаҳар ёнғиндан сақлаш профессионал отряди бошлиғининг ўринбосари.

Мўминов Тоҳиржон — Фарғона шаҳар Киргили посёлкасидаги ёнғиндан сақлаш профессионал қисми бўлимининг командири.

Осадчев Василий Степанович — Фарғона область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш 3-бўлими ҳарбийлаштирилган ёнғиндан сақлаш 1-қисми ёнғин профилактикаси инструкторининг ёрдамчиси.

Пўлатов Алижон Латипович — Фарғона область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш 3-бўлими ҳарбийлаштирилган ўт ўчириш 1-қисмининг бошлиғи.

Сергеев Владимир Андреевич — Фарғона область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

Степаненко Владимир Иванович — Фарғона область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ҳарбийлаштирилган ёнғиндан сақлаш 1-қисмининг катта инженери.

Турдалиев Мухтор — Фарғона шаҳар Киргили посёлкасидаги ўт ўчириш профессионал қисмининг автомобиль ҳайдовчиси.

Уланов Виктор Николаевич — Фарғона нефть тозалаш заводи ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1977 йил, 21 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет, хўжалик органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Қашқадарё область комитети молия-хўжалик бўлимининг мудири Фотих Умарович **Мусин**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПАХТАЗОР — ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

Пискент районидаги «Биринчи Пискент» совхози заршунослари 3800 гектар майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Хўжаликнинг «оқ олтин» хирмони кун сайин қад росламоқда. Унга 90 та терим машинаси барака киритмоқда. (Суратда) биринчи бўлимнинг пешқадам механизатори Қўчқор Раҳимов. У ҳар куни 8-10 тоннадан оширмб пахта терянти.

А. Тўраев фотоси.

УСТОЗ ВА ШОГИРДЛАР

ОЧЕРК

АСЛИДА мен бу ерларга бир кўр раисга зарда қилиб келиб қолганман.

— Бойтура ака, кўр одам ҳам раис бўладими?

— Кўрликка кўрмас, етти мучали соғ эди. Ишнинг кўзини кўрмасди. Лафзи йўқ эди. Одамнинг қадрига етмасди...

— Дейлик, сиз бу ерларга келиб қолмаганингизда қаҳрамон бўлармидингиз.

— Эҳтимол, бўлмасдим. Елғиз отнинг чанги чиқмас, чанги чиқса ҳам донғи чиқмас, дейишади. Уруғнинг униб чиқиши ерга қанчалик боғлиқ бўлса, одамнинг бўлиши учун ҳам муҳитнинг, коллективнинг шунчалик аҳамияти бор. Ўзингиз ўйланг, минг ўлимга чап бериб жангдан қайтган Қурбон ота Орзиқулов ёғоч оёқ билан трактор ҳайдаб, қаҳрамон бўлди. Ёки Ҳамробува Эргашевни олайлик: вужуди илма-тешик. Замбарчўлни ўзлаштириб қаҳрамон бўлди. Ленин орденли Шомурод Тилововнинг оёғидаги осколка яқинда чиқиб кетди. Ўткир пичоқ билан ўзи олиб ташлади. Хўш, булар шундай ишлаганда соғ одам қўл қовуштириб турса бўладими?! Виждонан ишладим. Тўғри, областда, қолаверса, республикада баобрў собиқ жангчи раисимиз бор. Жониқул Юсупов шу колхозда 30 йилдан бери узлуксиз раис. Қаҳрамон. Республика Олий Советининг депутати. Сув десанг сув, ўғит десанг ўғит, техника, енгил машина десанг машина, уй қураман десанг қурилиш материалларини муҳайё қилади. Пахтачилик илмини-ку битта академикча билади. Бош агрономимиз Холиқул Пардаев ҳам ниҳоятда билимдон. Аммо, отанг мироб бўлса ҳам ариғингни ўзинг қази, деган мақол бор. Ҳар ким ўзининг аравасини ўзи тортиши керак. Кейин, бургут билан бургут, турна билан турна учади. Бу ёғимда Бекмурод Холмуродов, у ёғимда Элбой Шаропов, Мели Қўчқоровлар ҳар йили 70 центнерни қоралаб пахта беришади. Мен ҳам мўлжални ана шуларга қараб оламан-да. Ҳарқалай, бу ерларга келиб кам бўлмадим. Ўша кезлар йўргакдаги болам — Максим ҳозир колхознинг бош зоотехниги. Ували-жували бўлдим.

Бойтура Кўмаков асли косонлик.

Ўшанда хазонрезги кезлар эди, керакли тошнинг оғирлиги йўқ, дегандай Бойтўра бутун кучини учта катта туяга жойлади-да, Косондан чиқиб кетди.

Йўловчилар туянинг қадам босишидай бир маромда оҳиста кетаётган Бойтўрадан сўрарди:

— Йўл бўлсин, Бойтўра?

— Кетяпмиз.

— Нега?

— Аравангни тортсанг-чи, нима ишинг бор?

— Битта велосипед деб, — дерди Тиниқой наматнинг устига яхшилаб ўрнашиб олиб, эмизикли боласининг устига рўмолининг бир учини ташларкан.

Бойтўра тутоқарди:

— Гап велосипедда эмас, мукофотга қўйган велосипедини бермаган раисдан нима кутиш мумкин!

— Ҳа-я, дерди она итоаткорлик билан ҳаста овозда. Кези келганда қулоқларига алланималарни шивирлаган сеҳрли бу овозни эшитгач, отанинг юраги юмшар, ўтга сув қуйгандек сўнар эди. Сокинликни учта туяни аллақаергача кузатиб қўйган итларнинг ҳуриши бузарди.

Ҳамма гап шундаки, ўша колхоз правлениеси гектаридан 10 центнер ҳосил олган звенога велосипед ваъда қилади. Бойтўра Косондаги «Қизил чорвадор» колхозида аввало гектар бошига 13 центнер, кейин 17 центнердан ҳосил етиштиради-ю, лекин ваъда қилинган велосипед тегмайди.

Хуллас, Бойтўра ака Карл Маркс номли колхозда аввало звено, кейин бригада бошлиғи бўлди. Замбарчўлни чекинтирди. Унинг оппоқ анкетасига унвонлар, мукофотлар ёзила бошлади.

Республикада ялпи ҳосил жиҳатдан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор, Ленин орденлари кавалери, Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасининг олтин ва кумуш медалларини олган Бойтўра Кўмаковнинг бригадаси билан беллашадиган бригада ҳозиргача йўқ. У ҳар йили ўртача бир колхознинг пахтасини беради. Ҳосилдорлик эса 200 гектарнинг ҳар гектаридан 72 центнер! Кўмаков бошлиқ бригаданинг бир йиллик даромади 1 миллион 50 минг сўм.

Оламда ҳеч ким пахта гулининг гўзаллигини деҳқонча ҳис қилмаса керак. Бу рангни, бу гўзалликни етти иқлимдаги ҳеч қайси гулдан топиб бўлмайди. Ўнта бўлса ўрни бошқа, қиркта бўлса, қилиғи, дегандай, фарзандларимиз қанча бўлмасин, пахта бизга ҳамиша кенжатойдай ардоқли. Сиз кўсакларнинг очилишини эшитганмисиз? Йўқ! Деҳқон учун бундан завқли нарса йўқ. Чучмумалар очилгандан то кор тушгунча агрегатлар ғилдирагининг зарбидан, теримчилар қадамидан заранг тортиб кетган ернинг кеч кузда тухум отсанг ҳам синмайдиган даражада майин қилиб шудгорлангандан сўнг, яхоб сувини ичишини кузатганмисиз? Ер талпиниб, энтикиб, ҳансираб сув сипқоради. Ўшанда қандайдир ғалати бир овоз чиқади. Ўша овозга тенг келадиган қўшиқ ҳам оламда йўқ. Буни деҳқон боласи билади, холос. Деҳқон бўлганда ҳам ҳар ниҳолнинг тепасида тонгни кутаётган беморнинг устидаги табибдек хушёр турган деҳқон билади.

Деҳқоннинг сочига қачон оқ тушади? Киприклар остига қачон чизиқ тортилади? Қачон юрагининг бир толаси чирт этиб узилгандай бўлади? Даласини сел олганда. Дўл ёққанда. Гармселда. Уруғ қайта экилганда. Ана ўшандаги деҳқоннинг меҳнати ҳам унчамунча жасоратмас, оғайни.

Айниқса, бу йил сувнинг қадри жуда билинди. Кадимда келиннинг қадри куёв томонидан қалин ўрнида неча меш сув бериши билан ўлчанаркан. Ишонгинг келади. Бу — келиннинг ҳам қадримас, куёвнинг ҳам. Ўзбекнинг тақдири, пахтанинг тақдири сув билан боғлиқ.

Бир неча кун босим эсган қуруқ шамол ернинг охорини кўчирди. Чигитни намига ундириб олиш имкони қолмади, ҳисоб. Ҳар бир томчи сувнинг қадри маълум. Айниқса, чигит тилсиз чақалоқдай сув сўраб тамшаниб турганда. Отасига минг раҳмат, ҳар йилгидек бу йил ҳам Жўрақул Яхшибоев, Чори Маматов, Рўзимурод Бойқобулов, Латуша Мамедовлар бир томчи сувни исроф қилмай, 200 гектарлик майдондаги ниҳолларни тўлиқ ундириб олдилар. Асосий жасорат олдинда.

Мусулмон Эргашев, Хайрулла Худоёров, Сафар Эркаевлар бу йил ҳам бункеридан 125-150 тоннадан пахта тўкишмоқчи.

Гулсум Ниёзова, Ҳурсанд Сулаймонова, Ўғил Ғаниева, Рухсор Жўраева, Норбуви Юсуповалар камида ўн-ўн икки тоннадан териб берамиз, деб енг шимарганлар.

— Бойтўра ака, бригадангиз ўтган йили ҳам ўртачарок колхознинг пахтасини берди, 1564 тонна. Айтишга осон. Гектар бошига чақсак, 72 центнердан. Ана шу ютуқларнинг илдизи қаерда.

— Бирламчи, асосан ҳамжиҳатликда. Бизда карвонни ҳамма баравар тортади. Иккиламчи, илғор агротехника билан халқ тажрибасининг бирикиб кетишида. Ўн далали алмашлаб экиш системаси жорий қилинган. Агрономимиз Шавкат Шамсиев билимдон йигит. Учламчи, даромадда.

Колхозда 7 та бригада Кўмаковнинг беш йилликни икки йилда бажарамиз, деган ташаббусига қўшилди. Ўнлаб бригадалар эса 60 йилликка — 60 центнер, деган ташаббус билан чиқдилар. Аллоёр Бобоёров шуларнинг бири. Бир оғиз сўз Аллоёр Бобоёров ҳақида.

III даражали Шуҳрат ордени кавалери Аллоёр Бобоёров миқтидан келган одам. 50 ёшлар чамасида.

Мен ҳам асли косонликман. Пўлати қишлоғидан, — дейди у. — Отам Бобоёр, онам — Ёрқинмомо ҳам асли деҳқон. Ўхшатиш жоиз бўлса, бизлар эгатларда туғилиб, пахта деб тилимиз чиққан. 13 ёшимдан бери даладаман. Уруш йиллари ҳам ўз меҳнатим билан буюк ғалабага ҳоли-қудрат ҳисса қўшганлигим билан фахрланаман. Рафиқам Султон Кўчимовани ҳам тарозунинг олдида севиб қолганман... Ўн фарзандим бор. Аммо пахта энг кенжаси, ўн биринчисига ўхшайди. Ўғил-қизларим қўлтиғимга кириб қолди. Бобомурод — сувчи, Яхшигул, Нормуродлар колхозчи, Тошпўлат — тракторчи, Робия, Саломат, Гулноралар ҳам деҳқон. Шавкат, Шуҳрат, Сунматлар ҳам бўйига яраша иш қилиб юради. Хуллас, бу ерларга 1963 йилда келганмиз. Бизни бу ерларга шу колхознинг, хусусан, Бойтўра Кўмаковнинг довруғи олиб келган. Ҳавас қилиб келганман. 12 йилдан бери бригада бошлиғиман. Майдонимиз 95 гектар. Пирим Иброҳимов, Суюн Исмоилов, Ҳуррам Боймуродов, Норбобо Ҳатамов сингари сувчи, механизаторларимиз бор экан, 60 центнерлик хирмон албатта бўлади!

Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Бойқора Мирзаев ҳам Кўмаковнинг шогирдларидан. У ҳам косонлик. 1921 йилда туғилган. Отасини Мирза сарбон дейишади. Сабаби, инқилобнинг биринчи йилларида Тожикистонга туя карвонига юкланган чой, шакар, ғаллаларни олиб борарди. Ўша йиллардаги ҳалол меҳнати учун от билан мукофотланган. Умуман, колхоз тузумининг ветерани. Онаси Кенжа ҳам олди колхозчи бўлган. Бойқора оиланинг тўнғичи. Отасининг изидан бориб чўпон, бош чўпон бўлди. 1500 та қўйни ҳайдаб, ердан ойгача бўлган масофани босиб ўтди. Кичи ҳаётда кимгадир эргашаркан. Асли чўпон Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бойтўра Кўмаков пахтадан донг таратгач, унинг ҳам юрагига пахта ишқи тушди. Ферма бошлиқлигидан сувчиликка ўтди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жониқул Юсупов уни бригадирликка тавсия қилганда, бошини бир қашлаб олди.

— Раис бува, ёшлигимиз уруш туфайли серташвиш ўтиб, чала мулла бўлиб қолганмиз. Маълумот — 7-синф ҳажмида. Аммо пахтани унчамунча тушунаман...

Ўшанда 1965 йил эди. Ўша йили пахта ўз вақтида кўкармай, тоза ҳаяжонга солди. Йўқ, ҳар қалай қаттиқ меҳнат сабабли ўша йили 47 центнердан хирмон кўтарилди. Ўтган йили 60 центнерни қоралаб пахта топширди. Бу йилги ваъда — гектаридан 60 центнердан. Қуш қанотсиз учолмагандай бу хирмонни Ҳасан Ёрқулов, Элмурод Орзиев, Воҳид Мўминов, Саид Зарипов кабилар яратадилар. Катта арава қаердан юрса, кичиги ҳам ўша йўлдан юради. Биз ҳам устоз Кўмаковга қараб йўл танлаймиз-да.

Назир САФАРОВ,
Анвар ЭШОНОВ.
Пастдарғом районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Карл Маркс номли колхоз.

ТУРСУНОЙ ИЗИДАН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг чинозлик машҳур пахтакор Турсуной Охуновага йўллаган мактуби мени ғоятда тўлқинлантириб юборди. Ўтган йили машинада 140 тонна пахта терган эдим. Бу йил Турсуной опа изидан бориб, 200 тонна пахта теришга сўз бердим.

Мен ишлаётган Зоир Аҳмедов бошлиқ бригадамиз аъзолари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ҳар гектар ердан 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга бел боғлаганлар. Астойдил меҳнат билан мажбуриятимизни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдик.

Имзоланган шартномада гектаридан 35 центнердан хирмон кўтариш кўзда тутилган. Биз буни биринчи машина теримидаёқ бажарамиз. Ҳозир далаларимизда кўплаб машиналар ишлаб турибди. Мен билан бир сафда хизмат қилаётган Назир Иброҳимов, Робия Аҳмедовалар кунига бункерлардан 10-12 тонна пахта тўкмоқдалар.

Колхозимиз юбилей йилида 11 минг тонна пахта тайёрлайди. Шундан 90 процентини машиналарда териб оламиз. Ўрток Л. И. Брежневнинг «...Машинадан ғоят унумли фойдаланиш — пахта териш муддатини қисқартиришнинг хал қилувчи шарти» деган сўзлари биз механик-ҳайдовчилар учун жанговар программадир. Ҳозир колхозимиз далаларида 75 та терим машинаси жавлон уриб ишламоқда. Юксак социалистик мажбуриятимизни бажариш учун бутун куч-ғайратимизни сарф этамиз.

Б. УСМОНОВА,
Жиззах районидаги Навоий номли колхоз механизатори.

ДОНГДОРЛАР РАПОРТИ

АНДИЖОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қобилжон Мирзаев бошлиқ бригадаси 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан «оқ олтин» олиб, халқ хўжалик планини бажарди. Бригада топширган 380 тонна уруғлик пахтанинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди. Ширинхон Махкамова, Холдорхон Қўлдошева, Матлубахон Мирзаева, Ортиқхон Мамарайимова ва бошқа чевар теримчилар кунига 250-300 килограммдан пахта теряптилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг таниқли механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охуновага йўллаган мактубидан илҳомланган бригада заршунослари хирмонга яна 207 тонна пахта тўкиб, ҳосилдорликни гектар бошига 65 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

Колхознинг Иммин Раҳимов бошлиқ бригадаси ҳам гектаридан 40 центнердан ҳосил олиб, юбилей йили планини бажарди. Бригада аъзолари гектаридан яна 25 центнердан «оқ олтин» топширишга сўз бердилар.

А. ҚУРОНБОЕВ.

МАШИНА ТЕРИМИ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Комсомол районидаги «Коммунизм» колхозининг азамат механизаторлари Сирдарё областида биринчи бўлиб машинада пахта териш йиллик планини ошириб адо этдилар. Қисқа вақт ичида «зангори кема»ларда 2700 тоннадан ортиқ пахта териб олинди. Эришилган бу ғалабага колхозининг Мусаддин Кўчиев, Эшмуҳаммад Нурмуҳамедов, Зиёд Қурбонбоев, Рамз Кўчиев сингари донгдор механизаторларининг қўшган ҳиссаси айниқса катта бўлди. Уларнинг ҳар бири кунда 10-12 тоннадан ошириб пахта термоқда. Ҳар бир механизатор мавсум бошидан бери 130-140 тоннадан ошириб пахта терди.

Машҳур механизатор, Ленин мукофоти лауреати Жавод Кўчиев раҳбарлик қилаётган хўжалик пахтакорлари гектаридан 35 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқда. Колхоз механизаторлари етиштирилган ялпи ҳосилнинг 95 процентини машиналар билан йиғиб-териб олишга қарор қилишган.

А. УМАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТЎРТ ИШ КУНИДА

Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхознинг Мўмин Аминов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси дастлабки маррани областда биринчи бўлиб эгаллади. Пахта тайёрлаш плани тўрт иш кунида бажарилди. 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Пешқадам бригада ҳосилдорликни 50 центнерга етказади ва ҳамма ҳосилни машинада териб олади. Дала гвардиячиларидан Жуманиёз Раҳмонов, Шариф Қодиров, Дўстжон Исмоиловлар «зангори кема»лар бункеридан ҳар куни 8-10 тоннадан дурдона тўкиб, мусобақада олдинда боришяпти.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республикамиз районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён; учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

БУХОРО ОБЛАСТИ

Ромитан	61,46	35,69
Ғиждувон	54,16	23,34
Қизилтепа	53,45	23,86
Шофиркон	53,37	33,09
Свердлов	47,26	35,44
Навоий	45,03	33,49
Бухоро	43.98	21,20
Вобкент	43,76	27,50
Қоракўл	40.26	28.08
Олот	39.70	33,93
Когон	37,86	18,22

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

Пискент	62,17	66.36
Бўка	58,92	65.74
Чиноз	45.27	40.25
Юқори Чирчиқ	42,71	51,45
Ўрта Чирчиқ	41,18	45,20
Янгийўл	39.88	29.34
Оққўрғон	36.55	40.02
Бекобод	32,89	33,54
Қуйи Чирчиқ	30,73	35,71

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

Риштон	52.79	29,11
Ўзбекистон	50,01	42,88
Ленинград	50,00	43,29
Киров	49.85	29,15
Охунбобоев	42.52	18,41
Бувайда	41.35	28,94
Бағдод	40,16	22.12
Олтиариқ	38,15	31,92
Тошлоқ	37,48	19,86
Фрунзе	36.32	28,30
Қува	36,06	18,81
Фарғона	26,27	15,25
Қувасой шаҳри	19,00	1,48

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ

Қарши	49,16	26,38
Шаҳрисабз	43,51	36,65
Усмон Юсупов	43,25	47,40
Чироқчи	41,36	18,11
Ульянов	40,99	31,96
Яккабоғ	40,05	25,69
Косон	39,35	25,63
Нишон	38,63	36,84
Китоб	35,22	8,90
Қамаши	35,11	18,36
Ғузор	30,51	2,69

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

Ленин	54,83	9,84
Комсомолобод	49,57	68,73
Андижон	38,18	15,97
Бўз	35,74	30,90
Марҳамат	35,31	21,34
Москва	34,84	12.23
Избоскан	31,78	14,69
Балиқчи	31,09	14.88
Хўжаобод	29,25	3,23
Пахтаобод	29,00	3,57
Жалолқудуқ	23,40	3,98
Қўрғонтепа	13.92	0,37

НАМАНГАН ОБЛАСТИ

Наманган	41,16	11,02
Поп	37,29	24,49
Уйчи	34,78	13,32
Учқўрғон	33,72	37,40
Тўрақўрғон	32,45	7.00
Норин	32,06	26,62
Чуст	31,07	5.93
Янгиқўрғон	29,99	9,51
Задарё	25,78	28,64
Косонсой	13,71	2,01

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

Арнасой	47,86	61,28
Дўстлик	45,98	58,90
Жиззах	29,15	23,22
Октябрь	21,40	26,59
Мирзачўл	20.00	25,71
Пахтакор	18,75	23,97
Ғаллаорол	7,38	—

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ

Денов	39.45	40,66
Қумқўрғон	37.32	33,00
Сариосиё	35,60	29.37
Шўрчи	35.28	35,68
Ленин йўли	28.21	37.31
Шеробод	26,23	24,63
Термиз	23.12	3.87
Жарқўрғон	21,98	7.49
Гагарин	14,76	15,46

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ

Комсомол	47,99	57,21
Ворошилов	38,01	40,68
Гулистон	36.46	42,80
Сирдарё	27.25	24,19
Ильич	22.32	28,83
Ховос	21.36	26,30
Боёвут	21,18	22,18
Оқолтин	19,42	23,98

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ

Хатирчи	35,52	20,78
Пахтачи	33,46	34,96
Каттақўрғон	29,54	18,82
Иштихон	28,36	20,74
Оқдарё	28.00	15,61
Нарпай	27,90	21.41
Пайариқ	23,08	8,01
Пастдарғом	22,97	7,02
Жомбой	15.18	6,24
Булунғур	8,39	0,73

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Хонқа	32,96	26.07
Хива	32,29	10.68
Урганч	27,01	15.75
Қўшкўпир	25,04	7,91
Шовот	24,62	13.07
Боғот	23,93	13,01
Хазорасп	23,69	7.97
Гурлан	23,31	14,68
Янгиариқ	21,58	10,08

ҚҚАССР

Хўжайли	36,62	30,91
Тўрткўл	32,54	6,26
Нукус	31,52	26.44
Қораўзак	31,22	28,95
Шуманай	31,07	25,53
Қўнғирот	27,75	20,12
Элликқалъа	27,18	5,44
Чимбой	26,66	36,88
Кегайли	24,49	23,14
Ленинобод	21,48	20,09
Беруний	20,87	3,92
Тахтакўпир	19,66	18,60
Амударё	11,01	3,12

ОЛАМДА НИМА ГАП

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН КУРАШМОҒИ КЕРАК

НЬЮ-ЙОРК. Одат бўйича ҳар йили сентябрь ойи учинчи ҳафтасининг сешанба кунида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг сессияси очилди. Ҳозирги XXXII сессия БМТнинг асосий вазифаси — тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш вазифасини бажариши учун қулай бир вазиятда тўпланди.

Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ташаббуси билан кейинги йиллар мобайнида БМТ қабул қилган ижобий қарорлар мана шу мўътабар ва нуфузли ташкилотнинг халқаро вазиятни соғломлаштиришга актив таъсир кўрсатиши учун яхши имкониятлар яратиб берди. БМТда кучларнинг жойланишидаги силжишлар ҳам бунга ёрдам беради. Яқинда озод бўлган ва мустамлакачиликка, империализмга қарши позицияда турган катта бир группа мамлакат БМТ сафига қўшилди. Сессиянинг биринчи иш кунида Вьетнам Социалистик Республикаси БМТ аъзолигига қабул қилинди. Бу ҳам барча тинчликсевар кучларнинг катта ғалабасидир.

XXXII сессиянинг ишида ҳаммаси бўлиб 149 мамлакатнинг вакиллари иштирок этмоқда. Улар кун тартибига қўйилган 126 масалани муҳокама қиладилар. Буларда энг асосий масалалар ҳозирги дунёда кўрилаётган ижобий натижаларни мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга, сиёсий кескинликни юмшатишни ҳарбий кескинликни йўқотиш билан мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини чеклаш ва қуролсизланиш соҳасида янги конкрет натижаларга эришишга қаратилган.

Қуролсизланиш масалалари сессия кун тартибида асосий ўрнини эгаллаб турибди. Ядро қуролини тарқатмаслик режимини мустаҳкамлашга, ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тўхтатишга, оммавий қирғин қуролларининг янги турларини ва системаларини яратишдан воз кечишга қаратилган Совет ташаббуслари сессия кун тартибидаги масалалар орасидаги энг муҳим масалалардир... «Ҳозирги вақтда қуролланиш пойгасини тўхтатиш, қуролсизланиш йўлида реал қадамлар қўйишдан ҳам муҳимроқ проблема, муҳимроқ вазифа йўқ» — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев.

Халқаро муносабатда куч ишлатмаслик тўғрисида жаҳон миқёсида шартнома тузишга тайёргарлик ва шу шартномани тузишнинг амалий чораларини белгилаш — ҳозирги сессиянинг энг муҳим вазифасидир.

Бош Ассамблеянинг XXV сессиясида Совет Иттифоқининг ташаббуси билан қабул қилинган халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш тўғрисидаги декларациянинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масаланинг ҳар тарафлама муҳокама қилиниши муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Сессия кескинликнинг мавжуд ўчоқларини ва аввало Яқин Шарқдаги ўчоқларни тугатиш проблемасига катта эътибор беради. 1967 йилда Исроил босиб олган барча араб территорияларининг бўшатиб берилишини, Фаластиндаги араб халқига ўз тақдирини ўзи белгилаш йўлидаги қонуний ҳуқуқлари берилишини, Фаластин Озодлик ташкилоти иштирокида Женева сулҳ конференциясининг давом эттирилишини кўзда тутган БМТ қарорларини тўла-тўкис бажариш йўли билангина бу районда низони адолатли бартараф этиш мумкин.

БМТ Бош Ассамблеяси XXXII сессияси кун тартибидаги масалаларнинг кўплиги ва амалий руҳда эканлиги бу сессиянинг кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш учун, ҳарбий хавфхатарни тугатиш учун, қуролланиш пойгасини чеклаш ва қуролсизланиш учун курашда янги муҳим босқич бўлади, деб умид қилиш учун ҳамма асослар бор.

(ТАСС).

СОВЕТ — АМЕРИКА КОМИССИЯСИНИНГ СЕССИЯСИ

Женевада Совет — Америка доимий маслаҳат комиссиясининг сессияси очилди.

Комиссия ракетага қарши мудофаа системасини чеклаш ва стратегик ҳужум қуролларини чеклаш соҳасидаги баъзи тадбирлар тўғрисида 1972 йил 26 майда СССР билан АҚШ ўртасида тузилган муваққат шартноманинг, шунингдек ядро уруши келиб чиқиши хавфини камайтириш чоралари тўғрисида 1971 йил 30 сентябрда ҳар иккала мамлакат ўртасида тузилган битимнинг мақсад ҳамда қоидаларини амалга оширишга кўмаклашуви керак.

(ТАСС).

ЭРОНДА ЗИЛЗИЛА

ТЕҲРОН, 20 сентябрь. [ТАСС]. Душанба куни Эроннинг марказий қисмида Рихтер шкаласи бўйича 4,5 балл куч билан зилзила бўлганлиги қайд этилди. Бугун мамлакат матбуотининг хабар беришича, бу сафар Шероз атрофидаги кенг район сейсмик актив зона бўлган.

ЯНГИ ФАШИСТЛАР ЖИЛОВЛАБ ҚЎЙИЛСИН

Оснабрюк шаҳрида янги нацистларнинг йиғини бўлиб ўтган эди. ГФР демократлари ва антифашистлари шу шаҳарда «Янги нацистлар, Оснабрюкдан чиқиб кетинг!», «Янги нацист ташкилотлари тақиқлансин!», «Янги фашизм йўли тўсиб қўйилсин!» деган шиорлар остида янги нацистларнинг ана шу йиғинига қарши норозилик митинги ўтказдилар.

Бу ерда янги нацист национал-демократик партия ёшлар ташкилоти — «Ёш национал-демократларнинг федерал съезди» икки кун давом этди. Жамоатчилик, антифашист ва демократик ташкилотларнинг кўп вакиллари бу съездни тақиқлашни талаб этдилар. Аммо шаҳар маъмурлари бу талабни назар-писанд қилмай ҳатто янги фашистлар йиғинини қўриқлаш учун полициянинг кўп нарядларини ажратиб бердилар. Янги фашистлар ўз йиғинларида халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатига чек қўйилсин, бундесвер ядро қуроли билан қуроллантирилсин, Белградда ўтказиладиган учрашув бойкот қилинсин ва Хельсинки аҳдномаларининг бажарилишига йўл қўйилмасин, Германия Компартияси тақиқлансин ва мамлакатда касаба союзларининг фаолияти чеклаб қўйилсин, деган кабиҳ талабларни илгари сурдилар. Улар ўз нутқларида реваншчилик ва антикоммунизм руҳида гапирдилар.

ГФР демократлари ва антифашистларининг норозилик митингида 3 мингдан зиёд киши қатнашди. Улар янги нацист ташкилотларни тақиқлашни мамлакат ҳукуматидан талаб қилдилар. Бу ташкилотларнинг фаолияти тинчликни сақлаш йўлидаги тадбирларга, ўтмиш сарқитларини бартараф этишга халақит беради, ҳамжиҳатлик ва яхши қўшничилик ишига, ГФРнинг чет эллардаги обрў-эътиборига зарар етказади.

Нацизм даврида таъқиб этилган шахслар бирлашмаси — антифашистлар иттифоқи Қуйи Саксония ўлка ташкилоти бошқармасининг аъзоси А. Баумгарте ГФРдаги барча демократик кучларни «янги нацистлар хавфига қарши ягона фронт» бўлиб ҳаракат қилишга чақирди.

ГФРда «касблар бўйича тақиқлаш»га қарши курашувчи Голландия комитетининг аъзоси С. Хартман митингда сўзлаган нутқида «бошқача фикр юритувчиларни қувғин қилиш ва ўтакетган антикоммунизм муҳити ГФРда янги фашизмнинг кучайишига ёрдам беради», деди.

А. УРБАН,
[ТАСС мухбири].

КАМБАҒАЛЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ЙЎЛИДА

ДЕҲЛИ

Ҳиндистон коммунистик партияси миллий кенгашининг бош секретари Ражешвара Рао мамлакат меҳнаткашларини, барча тараққийпарвар кучларни ҳинд аҳолисининг кўп сонли ғоят эзилган қисми харижанларни — камбағаллар ва қишлоқ хўжалик ишчиларини ҳимоя қилиш йўлидаги курашни кучайтиришга даъват этди.

Р. Рао Ҳиндистон коммунистик партияси пойтахт ташкилотининг ташаббуси билан бу ерда «Харижанларни ҳимоя қилайлик» деган шиор остида ўтказилган конференцияда нутқ сўзлаб, қуйидагиларни айтди. Ҳиндистон компартияси ва унга эргашиб бораётган оммавий касаба союз ташкилотлари, студентлар, хотин-қизлар ташкилотлари ўтган йиллар давомида мамлакатда ер ислоҳотини амалга ошириш учун сабот-матонат билан курашиб келдилар. Ҳиндистон коммунистик партияси ва мамлакатдаги барча тараққийпарвар кучларнинг оммавий ҳаракати натижасида Ҳиндистон миллий конгрессининг собиқ ҳукумати йирик ер эгаларининг ортиқча ерларини қисман мусодара қилиб асосан харижанларга тақсимлаб бериш йўлини тутган эди.

Аммо ҳозирги вақтда кулоклар ва помешчиклар ҳимоясиз қишлоқ камбағаллари қўлидаги жуда оз ер участкаларини ҳам зўрлик билан тортиб олмоқдалар. Қишлоқ камбағаллари қаршилик кўрсатган тақдирда, деб сўзини давом эттирди Ражешвара Рао, уларни азоблаб, ўлдирмоқдалар.

Компартия камбағалларнинг эзилишига тоқат қилолмайди. Компартия ҳамиша камбағалларнинг манфаатларини қатъий ҳимоя қилиб келди. Ҳиндистон коммунистик партияси ҳозирги пайтда ҳам камбағаллар ва мазлумларни ҳимоя қилиш йўлидаги оммавий ҳаракатни кучайтиришга даъват этади, деб уқтириб ўтди Р. Рао.

Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига номзодлар

ҲАЁТБАХШ АНЪАНАЛАР

Санъатшунослик доктори Муҳсин Қодировнинг Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. И. Зоҳидов таҳрири остида нашр этилган «Ўзбек театри анъаналари» монографияси ўзининг кўламдорлиги, янги фактлар асосида қимматли мулоҳазалар илгари сурилганлиги, масалалар мумкин қадар комплекс равишда қўйилганлиги билан ажралиб туради. Таҳлил объектига жалб этилган барча материаллар — ўзи ва бошқалар томонидан тўпланган 500 га яқин оғзаки комедия намуналари, халқ ижодчилари билан қилинган суҳбатлар ва жонли жараёнга доир кузатишлар, уларнинг археологик қазилмалар ва тарихий-этнографик маълумотларга қиёси, шу асосда 20-йиллар ўзбек драматургияси ва театри тараққиётига назар ташлаш— буларнинг ҳаммаси монографиядаги бош мавзуни, яъни халқ театри табиати ва унинг профессионал саҳна санъатида тутган ўрни ва ролини очишга қаратилган. Текшириш объектига бу тахлитда ёндашиш асосан совет давридагина ёзиб олинган, аммо узоқ тарихга эга бўлган халқ ижодини ўрганиш ва унинг маданий-эстетик ҳаётда тутган ўрнини белгилашда ниҳоятда қўл келган.

Монография уч қисмдан иборат. Биринчи қисмда масхарабоз ва қизиқчиларнинг репертуари, халқ театрининг асоси бўлган оғзаки драматургия таҳлил қилинади. Бунда автор фанда мавжуд бўлган айрим чалкашликларга барҳам бериб, оғзаки комедияларни ғоявий-бадиий таҳлил қилиш орқали уларнинг жанр хусусиятлари ва стилистик товланишларини тўғри белгилайди. Асосан ҳажвий йўналишига эга бўлган оғзаки драматургиянинг проблематика, бадиий форма ва функция жиҳатидан бир-биридан фарқ қилувчи муқаллид ва танқид каби икки жанрга бўлиб ўрганилиши, аниқ критерийларининг белгиланиши монографиянинг жиддий янгилигидир.

Иккинчи қисмда масхарабоз ва қизиқчилар санъати, халқ театрининг ўзига хос хусусиятлари, турлари, унинг XIX асрнинг иккинчи ярми ва XX аср бошларидаги ҳолати, томоша-спектаклларнинг ғоявий-бадиий моҳияти кабилар тарихий-этнографик манбаларни чуқур ўрганиш, экспедициялар даврида қўлга киритилган кўпгина қимматли материалларни атрофлича таҳлил қилиш орқали ёритилади. Умуман, бу қисм анъанавий театрнинг XIX аср аввалигача бўлган тараққиёт йўли, совет даврида профессионал санъат билан ёнма-ён яшашининг шарт-шароитлари, унинг ўзига хос хусусиятлари, услуб ва йўналишлари, жанрлари ва халқ маданий ҳаётида тутган ўрни ҳақида тўла тасаввур беради. Айниқса, авторнинг актёрлик санъатининг табиати ҳақидаги кузатишлари алоҳида эътиборга молик.

«Анъана ва ўзбек совет театри» деб номланган сўнгги қисмда ўзбек совет драматургиясининг шаклланишида халқ бадиий ижодининг роли, профессионал театрнинг шаклланиши ва тараққиётида анъаналарнинг ўрни, музикали драма жанрининг халқчил асослари каби қатор масалалар текшириладики, бу муҳим назарий ва практик аҳамиятга эгадир.

Хулоса шуки, Муҳсин Қодиров катта билим ва сабот билан пухта илмий тадқиқот яратган. Бизнинг назаримизда, у халқ театрининг келиб чиқиши, ривожланиш босқичлари ҳақида фикр юритар экан, кўпроқ этнограф-фольклорист, театр пойдевори бўлган оғзаки драматургия хусусиятларини ёритар экан, кўпроқ фольклорист-адабиётшунос театр турлари, ижрочилик маҳорати, масхарабоз ва қизиқчилар санъати, анъаналарнинг янги театрнинг шаклланишидаги роли тўғрисида мулоҳазалар баён қилар экан, кўпроқ театршунос-фольклорист сифатида намоён бўлади. Тадқиқотнинг бу қадар пухта ва замонавийлиги монографиянинг композицион жиҳатдан яхлит чиқишини тўла таъминлаган. Бу эса, авторга ниҳоятда кўламдор проблеманинг барча аспектларини илмий ёритиш имконини берган. «Ўзбек театри анъаналари» монографиясининг Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига қўйилиши кўп йиллардан бери халқ ижодини тўплаб, ўрганиб келаётган талантли олим Муҳсин Қодировнинг серқирра фаолиятига берилган муносиб баҳодир.

Т. МИРЗАЕВ,
Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

Ахлоқ мавзуида рисола

ИФФАТ ВА НАЗОКАТ РАМЗИ

Яқинда китоб дўконидан «Иффат ва назокат» деган кичкинагина китобчани олдиму, унинг муаллифини излаб қолдим. Бу муаллиф менга аллақандай таниш ва жуда ҳам таниш одамни эсга сола бошлади, ўзининг фикр юритиши билан ҳам, масалага баҳо бериши ва уни таҳлил қилиши билан ҳам. Унинг қаламида қандайдир таниш иборалар, таниш нуқталар, кўпдан йўқотиб тополмай юрганим ранглар кўз олдимдан кетмасди. Кейин бу муаллифнинг албатта бадиий асари бўлиши керак, дедим ва излай бошладим. Аммо, бадиий асарлармас, ҳадеб «Иффат ва назокат» туркумини давом эттирувчи, ёки унинг олдинги бўлакларини эслатувчи «Ҳаёт саҳифалари», «Одоб — ақл чироғи» «Камтарлик — инсоннинг энг олижаноб фазилати», «Дўстлик ва севги», «Болалар ва ота-оналар» деган қизиқ, бежирим китоблар топдим, бир четдан ўқиб чиқдим. Булар болаликнинг, ўспиринликнинг, ёшлик ва етукликнинг ён дафтари сингари ўқимишли, иффатли ва самимий ҳулқ-атворлар маскани эдилар.

Бу мажмуаларнинг муаллифи Нусратхон Валиева, педагогика фанлари кандидати, Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг муаллимаси эди. Билдиму, излаганим топилди, ҳамма тугунлар ечилди. Нусратхон каминанинг камсухан ҳамтарбияси, ўттизинчи йиллар болалар уйининг, Тошкентнинг Коҳота кўчасидаги машҳур саккизинчи қизлар уйининг толибаси эди. Мен Олтинчи болалар уйида тарбия кўрардим ўшанда. Болалар уйи газеталари бизнинг шеърларимиз, мақолаларимиз билан тўлиб чиқар, бирбиримизга юбориб муҳокамалар қилардик. Ўша вақтдаёқ Нусратхоннинг нақадар иффатли, иқтидорли, одобли қизлигини билиб ҳамма ҳавас қилгучийди. Шеърлари, қўшиқлари Тошкентнинг ҳамма болалар уйлари деворий газеталарида босилар, айтилар, ўқиларди. Уни ўша даврдаёқ ҳамма, албатта, ёшларнинг ,болаларнинг билимдон, ғамхўр муаллимаси бўлади дейишарди. Болалар уйидан чиққанлар тарқалиб кетишди. Хусусан Улуғ Ватан урушидан кейин бировбировларини топиш ҳаммадан қийин бўлди. Қайтмаганлар эса кам бўлмади. Нусратхон ҳам узоқ вақт кўринмай кетди .Энди билсам, у илмга берилиб кетган экан, ўша ўзининг танлаганига, ўзининг ёшлигидагиёқ иқтидорига. Менинг «Иффат ва назокат»ни ўқиб кимнидир излаб қолганим бежиз чиқмади, ҳақиқатан ҳам ўша фикри теран, идроки ўткир, доно қиз Нусратхонники эди бу китоблар, бу сўзлар. Ёшликни, ёшлик кўрки ва самимиятини эслатар, уларни баҳор шабадалари, бинафша атри, гулисафсар бўйидек тарқатарди.

Нусратхон фикрларини бадиий қалам билан жуда куйиниб ифодалайди. Бунга унинг ёшлигидаги машқлари асқотади. Хусусан келтирган мисоллари, ҳаёт ҳақиқатига мурожаатлари, нақлларидан кўз узолмайсиз. «Дўстлик ва севги» китоби айниқса шундай чиройли ва самимий ёзилган. Дўстлик билан севгини бир-биридан ажратиб бўлмайди, улар алоҳида-алоҳида кун кўролмайдилар, улар меҳр ва муҳаббат билангина тириклар. Шоир айтганидек «айб эмасдир севилмоқ, севмоқ», севги садоқат рамзидир. деб шеърдай, қўшиқдай, музикалай куйлайди у кишилик фазилатларини. Муҳаббат ғунчалари ва куртакларини ғунчалиги, куртаклигидаёқ эзғилаб ташлагучи баъзи билармон муаллим, муаллималарни тартибга чақиради, билакс у куртак, ғунчаларнинг очилишига ёрдам беришларини тилайди. Мактабларда пайдо бўлган бундай дўстлик ва меҳрибонликнинг ипларини раҳмсиз қайчилари билан қирқиб ташлагучиларга уларнинг ўзлари куйиб-ёнган онларини эсларига солади, «балки, бу олижаноб муҳаббатдир», «балки, бу ўхшаши йўқ бахтдир, нега у бахтни ғазаб дарёсига ғарқ қиласиз» деб хитоб қилади педагог, муаллима, олима.

Олима буларнинг ҳаммасини, одобни ҳам, иқтидорлиликни ҳам, маданиятли бўлишни ҳам, ниҳоят муҳаббатни ҳам унинг илк илдизига боғлайди, ота-она одобига, муомаласига, маданиятига, муҳаббатига, оила тартибига, унинг теран муҳитига. Келажак бахт-саодатини, келажак етуклиги ва маданиятини уларнинг салоҳиятида кўради, халқнинг «Қуш уясида кўрганини қилади» деган бениҳоя баланд айтган сўзини фактлар билан тасдиқлайди, ифода этади, ишонтиради. Ота ва она муаллимлар муаллимидир, агар улар ўз болаларининг саволларига тузук жавоб беролмасалар бола тарбиясининг бузилган куни ўша кун бўлади. Улар бола олдида одобсизлик қилсалар, дид-фаросатсизлик қилсалар, боланинг издан чиққан куни ўша кун. Улар болалари олдида ёлғон гапларга, беодоб латифаларга, енгилтакликларга жазм қилсалар ўша куни боланинг бебахтлиги бошланган. Улар болалари олдида ҳасад китобини очсалар, қизғончиқлик каби фалокат одатларини яширолмасалар, боланинг қўлдан чиққан куни ўша бўлади. Уни на мактаб тузата олади ва на расмий интизом. Бу жуда муҳим ва мураккаб масалалар олима китобларининг асоси ва мағзидир.

Унинг китоблари кишиларни, наинки болалар ва ёшларни, ҳаммани жамиятимизнинг одобли, маданиятли, мурувватли, хушмуомалали, билимдон, ўқимишли бўлишга чақиради, ҳақиқий бахт-саодат, ҳақиқий муҳаббат, уни ардоқлаб вояга етказган Ватани, халқи, давлатига бўлган эзгу муҳаббат ва садоқат мана шунда эканлигини юксак самимият билан шарх қилади, коммунистик ахлоқни тарғиб қилади.

Туроб ТЎЛА.

ИЖОДИМИЗГА БЕРИЛГАН ЮКСАК БАҲО

Мен Леонид Ильич Брежневнинг ажойиб нақшкор, мамлакатимизнинг энг яхши халқ усталаридан бири Қодиржон Ҳайдаровга йўллаган мактубини тўлқинланиб ўқидим. Леонид Ильичнинг мактубида керамикачилар ва наққошлар, ганчкорлар ва кандакорлар — халқ санъатининг анъаналарини давом эттириб, унга замонамиз хусусиятларини киритаётган ҳамма кишиларнинг ишига юксак баҳо берилган.

Бу мактуб — Коммунистик партиямиз халқ ва манзарали-амалий санъат тўғрисида ғамхўрлик қилиб, унга зўр эътибор бераётганлигини кўрсатувчи янги далилдир. Сўнгги йилларда қабул қилинган қарорларда ана шу санъатни янада ривожлантиришга қаратилган конкрет тадбирлар ҳақида гапирилган.

Халқ усталари ясаган буюмлар халқ турмушига тобора кенг кириб бормоқда. Шаҳар ва қишлоқларимиздаги қанча-қанча янги бинолар керамик панно, панжара, турли нақшлар билан пардозланганлигини кўриб қувонасан киши. Қанчадан-қанча театрларнинг, маданият саройларининг, хилма-хил жамоат муассасаларининг интерьерлари халқ усталари қўли билан безатилган. Уларнинг санъати республикамиздан ташқарида ҳам аллақачон маълум. Бу санъат мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарларидаги биноларни бугунги кунда безатиб турибди. Совет ва чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон тўғрисидаги хотира сифатида қанчадан-қанча буюмларимизни ўзлари билан олиб кетмоқдалар, бу буюмлар Иттифоқимиздаги ва халқаро виставка-ярмаркаларда ғоят манзур бўлмоқда.

М. РАҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР халқ рассоми, санъатшунослик кандидати.

Ғамхўрлик рамзи

Яқинда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузуридаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институтининг янги ўқув корпуси ҳамда бир юз олтмиш ўринли ётоқхона қуриб битказилди. Янги бинодаги лаборатория ва методика кабинетлари КПСС XXV съездига оид материал ва адабиётлар, замонавий ўқув ашёлари ҳамда кўргазмали қуроллар билан жиҳозланган. Бу ерда РСФСР ва Ўзбекистон областлари, Қозоғистон, Арманистон, Озарбайжон, Туркманистон, Тожикистон каби қардош республикалардан малака ошириш учун келган ўқитувчиларга ҳамма қулайликлар яратилган.

Шу кунларда КПСС тарихи, фалсафа, сиёсий-иқтисод ва илмий коммунизм фанлари ўқитувчиларининг катта бир группаси машғулоти ўтмоқда. Улар КПСС XXV съезди ва илмий коммунизм назариясининг ,партия сўнгги съезди қарорлари асосида КПСС назарияси ва сиёсатининг муҳим проблемалари бўйича назарий докладлар тингламоқдалар. Институтда республикамизнинг таниқли олимлари лекция ўқишмоқда.

А. РАҲИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Фотолавҳалар

София шаҳрида яқинда бўлиб ўтган бутунжаҳон универсиадасида халқаро класс спорт мастери Собир Рўзиев қиличбозлик бўйича иккита олтин медаль олишга муваффақ бўлди. Рўзиев спортнинг бу тури билан 1965 йилдан бери шуғулланиб келади. Унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Иосиф Борисович Миркин раҳбарлик қилади. Собирнинг иродалилиги, меҳнаткаш спортчи эканлиги Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда эришган натижаларида кўриниб турибди. Собир мамлакат биринчилигида ўсмирлар орасида тўрт марта чемпион унвонини олди. Франция, Италия, Венгрияда ўтказилган мусобақаларда команда ҳисобида жаҳон чемпиони унвонини олди.

Ҳозир у қиличбозлик спорти бўйича мамлакатимизда кўзга кўринган спортчи сифатида танилган. Рўзиев янги стартларга тайёргарлик кўраётир. Олдинда ҳали кўп беллашувлар, синовлар турибди. У яна дунё чемпионлиги, СССР халқлари спартакиадаси мусобақаларида қатнашиши керак. Яна бир энг катта синов: Собир Рўзиев «Олимпиада-80» мусобақасида қатнашади. Суратда: 1. Собир Рўзиев хизмат кўрсатган спорт мастери Руфат Рисқиев билан спорт нишонлари коллекцияларини кўздан кечираётир. 2. (пастда) Собир Рўзиев.

А. Рисқиев фотолари. (ЎзТАГ).

Ҳар тўғрида

АРСЛОН — ЭКРАН АРТИСТИ

Кинг-2 экран артисти бўлди. У қисқа вақт ичида тўртта кинофильмда ўйнаб, ҳозир «Шер уйдан чиқиб кетди» деган икки серияли эртак лентада бош ролни ижро этмоқда. Бу фильм Ю. Яковлевнинг сценарийси бўйича «Озарбайжонфильм» студиясида суратга олинмоқда.

Кинога олиш майдони жойлашган Бокудаги Эски қалъада прожекторлар бир фурсат ўчди. Оператор камерани тўхтатди ва шер дам олгани сояга бориб ётди. Режиссёр Расим Исмоилов шу фурсатдан фойдаланиб мана бу гапларни айтди:

— Кинг-2 жуда яхши актёр. У нима қилиши керак эканлигини яхши тушунади, унинг хулқ-атвори жуда яхши.

Кинг-2 бокулик Берберовлар уйида тўрт йилдан бери яшамоқда. У кинематография эстафетасини, шунингдек номини ўзидан аввалги Кинг-1 дан қабул қилиб олган.

Л. ГОЛЬДШТЕЙН,
ТАСС мухбири.
Боку.

БУЮК ҚЎБИЗЧИ ДЎСТЛАРИ

Қозоғистонлик тарихчилар Тарас Шевченконинг манғишлоқлик дўстлари қисмати билан қизиқдилар. «Ёмон отлиқ» Кобзарь дўстлашган қозоқлар орасида Тожи деган батрак ҳам бор эди. Унинг Новопетровский (ҳозир Шевченко шаҳри) истеҳкоми чеккасидаги ертўласида шоир билан батрак Россия мазлум халқларининг келгусидаги бахт-саодати тўғрисида биргалашиб орзу-хаёллар суришганди.

Шоир дўсти билан бирга офтоб қовжиратган тошлоқ ерда биринчи боғ барпо этганди.

Улуғ Октябрь батрак авлодларининг қисматини ўзгартириб юборди. Тожининг набираси Қўшботир қўлига қурол олиб Советлар ҳокимияти учун курашди.

В. ГАНЖА,
ТАСС мухбири.

Олмаота.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

тайёрлов бўлимига илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилган кишилар орасидан тўла ўрта маълумотлилар саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геология-қидирув ташкилотлари, совхозлар, колхозларнинг ва ҳарбий қисмлар қўмондонликларнинг йўлланмалари билан қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кираётган ишчилар, колхозчилар ўрта мактабни тамомлаб чиққанларидан кейин камида бир йиллик амалий иш стажига эга бўлишлари керак. Стаж мазкур корхонада сўнгги иш йили давомида узлуксиз бўлиши лозим.

Тайёрлов бўлимига қабулни комиссия суҳбат қилганидан кейин ўтказади.

Тайёрлов бўлимининг битириб чиқиш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган кишилар кириш имтиҳонлари олинмасдан институтнинг биринчи курсига ўтказилади. Ўқишга юборилаётганлар кириш вақтида имтиёзга эга бўладилар, уларга корхоналар, колхозлар, совхозлар бевосита 15 процент устама билан стипендия тайинлайдилар ва ой сайин тўлаб турадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: ариза, йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), характеристика, 3х4 см ҳажмдаги 8 та фотосурат, 286-формали медицина справкаси, меҳнат дафтарчаси.

ҲУЖЖАТЛАР 1 ОКТЯБРДАН 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Суҳбатлар 10 ноябрдан 25 ноябргача ўтказилади.

ҚАБУЛ 25 НОЯБРДАН 30 НОЯБРГАЧА.

Машғулотлар — 1 декабрдан бошланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ— 8 ОЙ.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинган кишиларнинг ҳаммаси стипендия ва умумий ётоқхона билан таъминланади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700000, Тошкент шаҳри, Қори Ниёзов кўчаси, 39-уй.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 34-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—78 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Штамплар, прессформалар ва мосламалар бўйича слесарь-асбобсоз, саноат машина-ускуналари ремонти ва улардан фойдаланиш бўйича ремонтчи-слесарь, саноат машина-ускуналари ремонти ва улардан фойдаланиш бўйича электромонтёр (йигитлар), иккиламчи коммутация занжирлари электромонтажчиси (қизлар ва йигитлар), универсал-токарь, электрмашиналари ва аппаратлари йиғувчиси, ярим ўтказгич асбоблар йиғувчиси, интеграл микросхемалар йиғувчиси (қизлар).

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ:

ярим ўтказгич асбоблар ихтисослари ва микросхемалар йиғувчиси учун — бир йил;

саноат машина-ускуналари ремонти ва улардан фойдаланиш ремонтчи-слесари, саноат машина-ускуналари ремонти ва улардан фойдаланиш электромонтёри, электр машиналари ва аппаратлари йиғувчи-слесари ихтисослари учун — 2 йил;

штамплар, прессформалар ва машиналар слесарь-асбобсоз, иккиламчи коммутация занжирлари электромонтажчиси универсал-токарь ихтисослари учун — 3 йил.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Ўқувчиларнинг ҳаммаси ишлаб чиқариш практикасидан ўтиш даврида иш ҳақининг 33 процентини оладилар. Бундан ташқари, ўрта маълумотли ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия оладилар. Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган кишилар ойига 72 сўм стипендия оладилар. Қолган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар. Бошқа шаҳарлардан келган кишиларга умумий ётоқхона берилади. Билим юртини битирганлар электротехника станцияларида, подстанцияларда, электротехника, электрон, радиотехника саноати заводларида ва бошқа корхоналарда ишлайдилар.

Ўқиш муддати 3 йил бўлган группаларнинг ўқувчилари айни бир вақтда ўрта маълумот ҳам оладилар.

8 синф маълумоти бўлган ўқувчилар ўқишни билим юрти ҳузуридаги 44, 49-кечки-сменали мактабларда давом эттирадилар. База корхоналари ҳузурида электромеханика техникумининг филиаллари ишлаб турибди.

Билим юрти ҳузурида вокаль-инструменталь «Электро» ансамбли, хор, рақс, драма ва кино-фото тўгараклари тузилган.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилиши зарур: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома ёки аттестат (асли); таржимаи ҳоли, турар-жойидан, ота-оналарининг ишлаб турган жойидан, медицина справкалари, мактабдан ёки иш жойидан характеристика, 3х4 см. ҳажмидаги 6 та фотосурат. Интеграл микросхемалар йиғувчи-слесари ихтисоси учун 4х6 см. ҳажмидаги 6 та фотосурат.

Бизнинг адрес: 700105, Тошкент шаҳри, Манжара кўчаси, 137-уй (7, 12, 26, 52, 37, 22, 68, 55-автобуслар, 5-трамвайнинг «Қорасув» бекати). Телефонлар: 91-69-67, 91-65-63, 91-68-74.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/IX да **Севилья сартароши,** 23/IX да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IX да **Ўйланиш,** 23/IX да **Қалби олов.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IX да **Корчалонлар,** 23/IX да **Корчалонлар.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва цирки артистларининг гастроллари. «СУВДА ЦИРК» АТТРАКЦИОНИ.**

Кино

Она — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ўз билганича яшамоқ — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Балоғатга етмаган ёшлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ (кундуз ва кечқурун).

Арвоҳ-кема — «НУКУС» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Ютуқ — «ЯНГИОБОД» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **МОСКВА АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ**

«СУВДА ЦИРК» АТТРАКЦИОНИ

Томошалар ҳар куни (душанбадан ташқари) соат 19.30 да; шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да; якшанба кунлари соат 12.30, 16.00, 19.30 да бошланади.

КАССА СОАТ 10.00 ДАН ИШЛАЙДИ.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА **СССР биринчилиги учун**

ФУТБОЛ

23 сентябрь соат 19.30 да «РУБИН» (Қозон) —, «ПАХТАКОР» (Тошкент)
27 сентябрь соат 19.30 да «ЗВЕЗДА» (Пермь) — «ПАХТАКОР» (Тошкент).
Билетлар сотилмоқда.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — Горнчилар, қаердасиз. 10.15— Шахсий бахт. Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 11.25 — Бизнинг биография. 1970 йил. 14.40 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.10 — Драматургия ва театр. Б. Шоу. 2-кўрсатув. 16.00 — География тадқиқотлар тарихидан. 16.30 — Концерт. 16.55 — Шахмат мактаби. 17.25 — Адабий ўқиш. 17.50 — Олға, болакайлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ўйнаб, қўшиқ куйлаймиз. 19.30 — Конституция лойиҳаси ҳақида суҳбатлар. 20.00— Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. Совет Белоруссияси. 22.00 — «Вақт» 22.40 — Баскетбол бўйича Европа чемпионати.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Зоология. 12.00 — Телевизион фильм. 12.30 — Зоология. 13.00 — «Салют, Октябрь!» (Такрорий кўрсатув). 14.00 — Концерт. 18.25 — Кўрсатувлар программаси. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Физкультура ва спорт.19.15 — Адабий театр. 19.45 — Ахборот. 20.00— Қуёшли Ўзбекистон қўшиқлари. Телевизион фильм-концерт. 21.00 — Ахборот. 21.20 — «Прогресс» программаси. 21.40 — Фильм-концерт. 22.00 — Москва. 22.30 — Ўзбекистон чорвадорлари. 22.45 — Жаноби олийларининг адъютанти. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. «Коля, Оля ва Архимед». 19.25 — Қолган бутун умр мобайнида, Бадиий фильм. 4-серия.

Радио

8.30 — Пахтакорлар ҳақида қўшиқлар. 9.30 — СССР санъат усталари ижро этадилар. 11.15 — Ҳосилни нобуд қилмай териб оламиз. 12.10 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — Зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз. 13.30 — Р. Плакетт ва Ф. Легар оперетталари саҳифаларида. 14.00 — Донгдор механик-ҳайдовчилар ҳақида ҳикоялар. 15.10 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган ҚҚАССР ва Ўзбекистон областлари радиофестивали. Эфирда — Сирдарё области. 19.00 — Р. Игнатова. Китоб билан ҳаётга одим ташлаймиз. 19.20 — «Ёшлик» радиостанцияси — қишлоқдаги тенгдошларига. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Пахта далаларидан дараклар ва қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.00 — Бадиий ҳаваскорлар ижро этади. 22.30 — Қардош коммунистик партияларда. 22.40 — «Меҳнат поэзияси». А. Носиров. «Иқбол чироқлари».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР:
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.